

C/2024/6126

14.10.2024.

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

Vadlīnijas par to darbības programmu slēgšanu, kuras pieņemtas atbalsta saņemšanai no Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Eiropas Sociālā fonda, Kohēzijas fonda un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda, kā arī par pārrobežu sadarbības programmu saskaņā ar Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (IPA II) (2014.–2020. gada periodā) slēgšanu

(C/2024/6126)

Šis Komisijas paziņojums aizstāj Komisijas paziņojumu, kas iepriekš publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* C 474 2022. gada 14. decembrī.

Ņemot vērā to, cik svarīga ir savlaicīga un efektīva to darbības programmu slēgšana, kuras apstiprinātas atbalsta saņemšanai no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (arī sadarbības programmas Eiropas teritoriālās sadarbības mērķa ietvaros), Eiropas Sociālā fonda, Kohēzijas fonda un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda plānošanas periodā no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim, ieskaitot programmas, kurās izmantoti REACT-EU resursi, ir jānodrošina atbilstošas norādes par šo darbības programmu slēgšanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1303/2013⁽¹⁾ ("KNR") un uz tās pamata pieņemtajiem vispārīgi piemērojamiem tiesību aktiem.

Šīs vadlīnijas attiecas arī uz pārrobežu sadarbības programmām saskaņā ar IPA II. Komisijas Īstenošanas regulā (ES) Nr. 447/2014⁽²⁾ ("IPA II īstenošanas regula") ir vispārīgas atsauces uz KNR vai konkrēti uz dažiem KNR noteikumiem. Tāpēc šīs vadlīnijas piemēro arī IPA II pārrobežu sadarbības programmām, ja vien nav norādīts citādi.

Ņemot vērā pieredzi saistībā ar 2000.–2006. gada un 2007.–2013. gada plānošanas periodu slēgšanu, vadlīnijās ir ierosinātas vienkāršotas procedūras, kuru mērķis ir balstīties uz paraugpraksi, kas apzināta minēto iepriekšējo periodu slēgšanā.

Vadlīnijās ir atzīta ietekme uz programmu īstenošanu, ko radīja nepieredzēta Covid-19 krīze 2020. un 2021. gadā, kā arī Krievijas Federācijas militārā agresija pret Ukrainu, kas sākās 2022. gada 24. februārī. Vadlīnijās ir arī atzīts, ka jāsamazina programmu iestāžu administratīvais slogs, lai novērstu iespējamus līdzekļu zaudējumus slēgšanas laikā tīri administratīvu iemeslu dēļ.

Vadlīniju mērķis ir atvieglot slēgšanas procesu, paredzot metodisko satvaru, saskaņā ar kuru būtu veicama slēgšana, lai veiktu ES neizpildīto budžeta saistību finansiālo izpildi, i) samaksājot dalībvalstīm galīgo atlikumu attiecībā uz programmu un/vai ii) atceļot saistības vai veicot tādu summu atgūšanu, kuras Komisija nepamatoti samaksājusi dalībvalstīm.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

⁽²⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 447/2014 (2014. gada 2. maijs), ar ko paredz īpašos noteikumus par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 231/2014, ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (IPA II), piemērošanu (OV L 132, 3.5.2014., 32. lpp.).

Līdz ar ikgadējās pārskatu pārbaudīšanas un akceptēšanas sistēmas ieviešanu slēgšanas procedūra tagad ir ievērojami vienkāršota. Tādēļ programmas slēgšanai būtu jābalstās vienīgi uz dokumentiem, kas saistīti ar pēdējo grāmatvedības gadu un nobeiguma īstenošanas ziņojumu vai pēdējo gada īstenošanas ziņojumu.

ATRUNA

Šis ir Eiropas Komisijas sagatavots darba dokuments. Balstoties uz piemērojamajiem ES tiesību aktiem, tajā sniegti tehniski norādījumi kolēģiem un struktūrām, kas iesaistītas Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Eiropas Sociālā fonda, Kohēzijas fonda un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda programmu slēgšanā. Šie norādījumi neskar Tiesas un Vispārējās tiesas interpretācijas.

SATURA RĀDĪTĀJS

	<i>Lappuse</i>
1. VISPĀRĪGI PRINCIPI	4
2. PRIEKŠLAICĪGAS SLĒGŠANAS IESPĒJA	4
3. SAGATAVOŠANĀS SLĒGŠANAI	5
3.1. Programmu grozīšana	5
3.2. Lielu projektu iesniegšana/paziņošana un grozījumi tajos	6
4. FINANŠU PĀRVALDĪBA	7
4.1. Starpposma maksājuma pēdējā pieteikuma par pēdējo grāmatvedības gadu iesniegšanas termiņš un starpposma maksājumu maksimālais apjoms 2025. gadā	7
4.2. Saistību atcelšana	7
4.3. Sākotnējā un ikgadējā priekšfinansējuma dzēšana	8
4.4. Galīgā atlikuma aprēķināšana	8
4.5. Virsrezervēšana	9
5. RĀDĪTĀJU UN SNIEGUMA SATVARS SLĒGŠANAS BRĪDĪ	10
5.1. Ziņošana par iznākuma rādītāju sasniegumu vērtībām	10
5.2. Slēgšanai paredzētā snieguma satvara ietekme	11
6. NOTEIKTU DARBĪBU PAKĀPENISKA ĪSTENOŠANA DIVOS PLĀNOŠANAS PERIODOS	12
7. NEFUNKCIONĒJOŠAS DARBĪBAS	14
8. DARBĪBAS, KURAS IETEKMĒ NOTIEKOŠA NACIONĀLA LĪMEŅA IZMEKLĒŠANA VAI KURAS IR APTURĒTAS AR TIESVEDĪBU VAI ADMINISTRATĪVU PĀRSŪDZĪBU, KAM IR APTUROŠS EFEKTS	14
9. IZDEVUMI, KURUS IETEKMĒ NOTIEKOŠA OLAF IZMEKLĒŠANA, OLAF ZIŅOJUMI VAI KOMISIJAS VAI EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTAS REVĪZIJAS	15
10. NEATBILSTĪBAS	15
10.1. Rīcība pārkāpumu gadījumā pēdējā grāmatvedības gadā	16
10.2. Atgūstamās summas un neatgūstamās summas	16
10.3. Pārkāpumu risks, kura dēļ programmas iestādes veic papildu verifikāciju attiecībā uz izdevumiem, kuri Komisijai jau deklarēti	17
10.4. Pēc slēgšanas atgūtās summas	17
11. SLĒGŠANAS DOKUMENTU IESNIEGŠANA	17
11.1. Slēgšanas dokumentu iesniegšanas termiņš	17
11.2. Izmaiņu veikšana slēgšanas dokumentos pēc to iesniegšanas termiņa	18

11.3. Dokumentu pieejamība	18
12. SLĒGŠANAS DOKUMENTU SATURS	18
12.1. Nobeiguma īstenošanas ziņojums	18
12.1.1. Ziņošana par lieliem projektiem	19
12.1.2. Akceptēšana un termiņi	19
12.2. Pārskati	20
12.2.1. Pārbaude un akceptēšana	20
12.3. Pārvaldības deklarācija un gada kopsavilkums	20
12.4. Revīzijas atzinums un kontroles ziņojums	20
12.4.1. Finanšu instrumenti	21
12.4.2. Datu ticamība	21
12.4.3. Atbalsta saņēmējiem izmaksātā publisko izdevumu summa	21
13. GALĪGĀ ATLIKUMA MAKSĀJUMS	22
14. LIKUMĪBAS UN PAREIZĪBAS JAUTĀJUMI	22
I PIELIKUMS	23
II PIELIKUMS	24
III PIELIKUMS	25
IV PIELIKUMS	26

1. VISPĀRĪGI PRINCIPI

Saskaņā ar šīm vadlīnijām ir jāslēdz šādas darbības programmas:

- darbības programmas saskaņā ar Eiropas Reģionālās attīstības fondu (ERAF) ⁽³⁾ (arī sadarbības programmas Eiropas teritoriālās sadarbības mērķa ietvaros) ⁽⁴⁾, Eiropas Sociālo fondu (ESF) ⁽⁵⁾ vai Kohēzijas fondu ⁽⁶⁾ (turpmāk "fondi") un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu (EJZF) ⁽⁷⁾, ko īsteno saskaņā ar KNR 2014.–2020. gada plānošanas periodam ⁽⁸⁾;
- pārrobežu sadarbības programmas saskaņā ar Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (*IPA II*), pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 231/2014 ⁽⁹⁾, kuras īsteno saskaņā ar *IPA II* īstenošanas regulu.

Šādu programmu slēgšana ietver Savienības neizpildīto budžeta saistību finansiālo izpildi, proti, dalībvalstīm tiek samaksāts galīgais atlikums ⁽¹⁰⁾ ⁽¹¹⁾, kas tām pienākas attiecībā uz kādu programmu, un/vai tiek atceltas saistības vai atgūtas summas, kuras Komisija nepamatoti samaksājusi dalībvalstīm. Programmu slēgšana neskar Komisijas pilnvaras uzdot jautājumus, kas saistīti ar pamatā esošo darījumu likumību un pareizību attiecībā uz izdevumiem akceptētos pārskatos, un piemērot finanšu korekcijas atbilstoši relevantajām KNR normām.

2. PRIEKŠLAICĪGAS SLĒGŠANAS IESPĒJA

Dalībvalstis var pieprasīt priekšlaicīgu slēgšanu, ja tās ir veikušas visas darbības saistībā ar programmas īstenošanu. Šajā nolūkā par programmas pēdējo grāmatvedības gadu uzskatāms agrāks grāmatvedības gads, nevis grāmatvedības gads no 2023. gada 1. jūlija līdz 2024. gada 30. jūnijam. Ja Komisija šādu pieprasījumu akceptē, dalībvalstij līdz tā gada 15. februārim, kurš seko attiecīgajam grāmatvedības gadam, jāiesniedz slēgšanas dokumenti, kas paredzēti KNR 141. pantā ("slēgšanas dokumenti") ⁽¹²⁾. Priekšlaicīgai slēgšanai būtu jāatbilst visiem noteikumiem, kuri ir noteikti attiecībā uz slēgšanu.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1301/2013 (2013. gada 17. decembris) par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un īpašiem noteikumiem attiecībā uz mērķi "Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai" un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1080/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 289. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1299/2013 (2013. gada 17. decembris) par īpašiem noteikumiem par atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda saistībā ar mērķi "Eiropas teritoriālā sadarbība" (OV L 347, 20.12.2013., 259. lpp.) ("ETS regula").

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1304/2013 (2013. gada 17. decembris) par Eiropas Sociālo fondu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1081/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 470. lpp.).

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1300/2013 (2013. gada 17. decembris) par Kohēzijas fondu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1084/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 281. lpp.).

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 508/2014 (2014. gada 15. maijs) par Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un ar ko atceļ Padomes Regulas (EK) Nr. 2328/2003, (EK) Nr. 861/2006, (EK) Nr. 1198/2006 un (EK) Nr. 791/2007 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1255/2011 (OV L 149, 20.5.2014., 1. lpp.).

⁽⁸⁾ Saskaņā ar 92.b panta 8. punkta otro daļu KNR, kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 23. decembra Regulu (ES) 2020/2221, ar ko Regulu (ES) Nr. 1303/2013 groza attiecībā uz papildu resursiem un īstenošanas kārtību, lai palīdzētu veicināt ar Covid-19 pandēmiju un tās sociālajām sekām saistītās krīzes seku pārvarēšanu un sagatavoties zaļai, digitālai un noturīgai ekonomikas atveseļošanai (*REACT-EU*) (OV L 437, 28.12.2020., 30. lpp.) ("*REACT-EU* regula"), programmas, kurām dalībvalstis piešķir *REACT-EU* līdzekļus, attiecas uz laikposmu līdz 2022. gada 31. decembrim, ievērojot minētā panta 4. punktu.

⁽⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 231/2014, ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (*IPA II*) (OV L 77, 15.3.2014., 11. lpp.) ("*IPA II* regula").

⁽¹⁰⁾ Attiecībā uz sadarbības programmām, ko atbalsta ERAF saskaņā ar Eiropas teritoriālās sadarbības mērķi, un pārrobežu sadarbības programmām, ko atbalsta *IPA II*, ar jēdzienu "dalībvalsts" šajās vadlīnijās jāsaprot dalībvalsts, kurā atrodas vadošā iestāde.

⁽¹¹⁾ Saskaņā ar 138. panta 1. punktu Līgumā par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (OV C 384 I, 12.11.2019., 1. lpp.) ("Izstāšanās līgums") attiecībā uz tādu Savienības programmu un darbību īstenošanu, par kurām notikusi saistību uzņemšanās 2014.–2020. gada DFS vai agrākajos finanšu plānos, piemērojamos Savienības tiesību aktus, arī noteikumus par finanšu korekcijām un grāmatojumu noskaidrošanu, Apvienotajai Karalistei turpina piemērot pēc 2020. gada 31. decembra, līdz minētās Savienības programmas un darbības tiek slēgtas, ja vien apvienotā komiteja nav pieņēmusi tehniskos pasākumus saskaņā ar Izstāšanās līguma 138. panta 5. punktu. Tomēr jānorāda, ka atbilstoši 154. panta ceturtajai daļai Kopīgo noteikumu regulā, kas grozīta ar *REACT-EU* regulu, uz Apvienoto Karalisti neattiecas šo vadlīniju noteikumi par *REACT-EU* resursiem.

⁽¹²⁾ KNR 141. pantu piemēro *IPA II* saskaņā ar *IPA II* īstenošanas regulas 46. panta 5. punktu.

3. SAGATAVOŠANĀS SLĒGŠANAI

3.1. Programmu grozīšana

Lai nodrošinātu programmu pareizu īstenošanu un savlaicīgu sagatavošanos slēgšanas procesam, pieprasījumi par programmas grozījumiem ⁽¹³⁾, arī grozījumiem finanšu plānos nolūkā pārvietot līdzekļus starp tās pašas programmas prioritārajiem virzieniem tās pašas reģionu kategorijas un tā paša fonda ietvaros, dalībvalstīm bija jāiesniedz līdz 2023. gada 30. septembrim. Tas būtu jāveic pieņemot lēmumus pirms 2023. gada 31. decembra, kas ir attiecināmības beigu termiņš. Dalībvalstīm būtu jāpaziņo Komisijai pārskatītās finanšu tabulas par nebūtiskiem pārvietojumiem saskaņā ar KNR 30. panta 5. un 6. punktu ⁽¹⁴⁾ un par grozījumiem, kas saistīti ar līdzfinansējuma likmi saskaņā ar KNR 30. panta 7. punktu ⁽¹⁵⁾, pirms attiecināmības beigu termiņa, proti, 2023. gada 31. decembra.

Ir iespējams iesniegt pieprasījumus grozīt programmu, par kuriem nepieciešams Komisijas lēmums, vai paziņot Komisijai par programmas grozījumiem pēc šiem datumiem, taču jāievēro tālāk minētie termiņi.

Programmas grozījumu pieprasījumi, kas ietekmē finanšu tabulas un kam nepieciešams Komisijas lēmums, dalībvalstīm jāiesniedz Komisijai iespējami drīz un katrā ziņā vismaz trīs mēnešus pirms tam, kad dalībvalsts iesniedz pēdējo starpposma maksājuma pieteikumu par pēdējo grāmatvedības gadu.

Ja dalībvalsts vēlas veikt nebūtiskus pārvietojumus un/vai piemērot 100 % līdzfinansējuma likmi izdevumiem, kas deklarēti maksājumu pieteikumos par pēdējo grāmatvedības gadu attiecībā uz vienu vai vairākiem prioritārajiem virzieniem programmā, ko atbalsta ERAF, ESF vai Kohēzijas fonds, tai pēc uzraudzības komitejas apstiprinājuma saņemšanas un pirms pēdējā grāmatvedības gada pēdējā starpposma maksājuma pieteikuma iesniegšanas jāpaziņo Komisijai pārskatītās finanšu tabulas ⁽¹⁶⁾.

Neraugoties uz iepriekš minēto termiņu, dalībvalstu interesēs ir programmu grozījumu pieprasījumus, kas ietekmē finanšu tabulas un kam nepieciešams Komisijas lēmums, iesniegt vai pārskatītās finanšu tabulas paziņot Komisijai pēc iespējas ātrāk un saglabāt vēlamo maksājumu bilanci 2024. un 2025. gadā (piemēram, maksājumu pieteikumos (jo īpaši attiecībā uz izdevumiem, kas nav REACT-EU izdevumi) iesniedzot līdz 2024. gada 31. oktobrim, lai Komisija varētu tos atmaksāt kā starpposma maksājumus līdz 2025. gadam). Tas ir saistīts ar 1 % maksimālo apjomu, kas noteikts starpposma maksājumiem, ko 2025. gadā atlīdzina no resursiem, kas nav REACT-EU resursi, kā noteikts KNR 135. panta 6. punkta otrajā daļā ⁽¹⁷⁾ (sk. šo vadlīniju 4.1. sadaļu). Saistības attiecībā uz neizlietotajām summām saskaņā ar KNR slēgšanas laikā būtu jāatceļ.

Programmas grozījumu pieprasījumi, kas neietekmē finanšu tabulas un kam nav nepieciešams Komisijas lēmums, dalībvalstīm jāiesniedz Komisijai iespējami drīz un katrā ziņā vismaz trīs mēnešus pirms tam, kad dalībvalsts iesniedz slēgšanas dokumentus. Programmas grozījumi, kas neietekmē finanšu tabulas un kam nav nepieciešams Komisijas lēmums, ir jāpaziņo Komisijai, pirms dalībvalsts iesniedz slēgšanas dokumentus.

⁽¹³⁾ KNR 30. panta 1. punkts.

⁽¹⁴⁾ Grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/460 (2020. gada 30. marts), ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013 un (ES) Nr. 508/2014 attiecībā uz īpašiem pasākumiem, kas nepieciešami, lai piesaistītu investīcijas dalībvalstu veselības aprūpes sistēmās un citos to ekonomikas sektoros, reaģējot uz Covid-19 uzliesmojumu (Investīciju iniciatīva reaģēšanai uz koronavīrusu) (OV L 99, 31.3.2020., 5. lpp.) ("CRII regula"), un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/2039 (2022. gada 19. oktobris), ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1303/2013 un (ES) 2021/1060 attiecībā uz papildu elastību nolūkā novērst Krievijas Federācijas militārās agresijas sekas FAST (elastīga palīdzība teritorijām) – CARE (OV L 275, 25.10.2022., 23. lpp.) ("FAST CARE regula").

⁽¹⁵⁾ Grozījumi izdarīti ar FAST CARE regulu.

⁽¹⁶⁾ 25.a panta 1.b punkts KNR, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/795 (2024. gada 29. februāris), ar ko izveido Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformu ("STEP") un groza Direktīvu 2003/87/EK un Regulas (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 un (ES) 2021/241 (OV L, 2024/795, 29.2.2024.) ("STEP regula"). Iespēja piemērot 100 % līdzfinansējuma likmi neattiecas uz IPA II pārrobežu sadarbības programmām, jo KNR to līdzfinansējuma likme nav noteikta.

⁽¹⁷⁾ Grozījumi izdarīti ar STEP regulu.

Pārrobežu sadarbības programmas saskaņā ar *IPA II* groza atbilstīgi *IPA II* īstenošanas regulas 31. panta 5. punktam. Programmu grozījumi, kam nepieciešams Komisijas lēmums, bija jāiesniedz līdz 2023. gada 30. septembrim. Attiecībā uz nebūtiskiem pārvietojumiem starp prioritātēm piemēro *IPA II* īstenošanas regulas 31. panta 5.a punktu. Par šādiem pārvietojumiem bija jāpaziņo Komisijai līdz 2023. gada 31. decembrim.

Ir iespējams iesniegt pieprasījumus par *IPA II* pārrobežu sadarbības programmas grozījumiem, kam nepieciešams Komisijas lēmums, vai paziņot Komisijai par programmas grozījumiem pēc šiem datumiem, taču jāievēro iepriekš minētie termiņi.

KNR 92.a pantā⁽¹⁸⁾ minēto *REACT-EU* resursu pārvietojumi starp ERAF un ESF saskaņā ar KNR 92.b panta 5. punkta desmito daļu⁽¹⁹⁾ var attiekties tikai uz finansēšanas plāna kārtējo gadu vai nākamajiem gadiem. Visi finansēšanas plānu grozījumu pieprasījumi, kuri ietelmē 2021. un 2022. gada plānošanai pieejamos resursus un kuri ir saistīti ar pārvietojumu starp ERAF un ESF, jāiesniedz līdz attiecīgā gada 15. novembrim, lai nodrošinātu pietiekamu laiku lēmumu pieņemšanai līdz 31. decembrim. Gada budžeta saistības konkrētā gadā nevar mainīt pēc attiecīgā gada 31. decembra. Izmaiņas šai sakarā pēc 2022. gada beigām vairs nav iespējamas.

3.2. Lielu projektu iesniegšana/paziņošana un grozījumi tajos⁽²⁰⁾

Tā kā lieliem projektiem ir nepieciešams apjomīgs fondu finansējums un tādējādi tie ir nozīmīgi vispārējai programmu darbībai, dalībvalstīm pieprasījums vai paziņojums par liela projekta apstiprināšanu vai grozīšanu bija jāiesniedz līdz 2023. gada 30. septembrim. Tas būtu jāveic pieņemot lēmumus pirms 2023. gada 31. decembra, kas ir attiecināmības beigu termiņš.

Lielo projektu apstiprināšanas vai grozījumu pieprasījumus vai paziņojumus var iesniegt pēc šā datuma, taču jāievēro tālāk minētie termiņi.

Jauni lieli projekti ir jāiesniedz/jāpaziņo iespējami drīz un katrā ziņā pirms dalībvalstis iesniedz pēdējo starpposma maksājuma pieteikumu par pēdējo grāmatvedības gadu.

Lielo projektu grozījumi, kas palielina kopējās attiecināmās izmaksas, būtu jāiesniedz/jāpaziņo iespējami drīz un katrā ziņā pirms dalībvalstis iesniedz pēdējo starpposma maksājuma pieteikumu par pēdējo grāmatvedības gadu.

Lielo projektu grozījumi, kas nepalielina kopējās attiecināmās izmaksas, būtu jāiesniedz/jāpaziņo iespējami drīz un katrā ziņā pirms dalībvalstis iesniedz slēgšanas dokumentus.

Lielo projektu iesniegšana un paziņošana jāveic saskaņā ar KNR 102. un 103. pantā izklāstītajām procedūrām un informācijas prasībām, kuras noteiktas KNR 101. pantā, Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2015/207⁽²¹⁾ un Komisijas Īstenošanas regulā (ES) Nr. 1011/2014⁽²²⁾.

⁽¹⁸⁾ Grozījumi izdarīti ar *REACT-EU* regulu.

⁽¹⁹⁾ Grozījumi izdarīti ar *REACT-EU* regulu.

⁽²⁰⁾ EJZF atbalstītām programmām lieli projekti nav relevanti. Ar ETS un *IPA II* programmām lieli projekti nav tikuši atbalstīti.

⁽²¹⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2015/207 (2015. gada 20. janvāris), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, lai īstenotu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1303/2013 attiecībā uz progresu ziņojuma paraugiem, informācijas par lielu projektu iesniegšanu, kopīgo rīcības plānu, īstenošanas ziņojumiem attiecībā uz mērķi "Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai", pārvaldības deklarāciju, revīzijas stratēģiju, revīzijas atzinumu un gada kontroles ziņojumu, kā arī izmaksu un ieguvumu analīzes izpildes metodiku un saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1299/2013 attiecībā uz īstenošanas ziņojumu paraugu saistībā ar mērķi "Eiropas teritoriālā sadarbība" (OV L 38, 13.2.2015., 1. lpp.).

⁽²²⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 1011/2014 (2014. gada 22. septembris), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, lai īstenotu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1303/2013 attiecībā uz paraugiem, saskaņā ar kuriem iesniedz noteiktu informāciju Komisijai, un sīki izstrādātiem noteikumiem saistībā ar informācijas apmaiņu starp atbalsta saņēmējiem un vadošajām iestādēm, sertifikācijas iestādēm, revīzijas iestādēm un starpniekstruktūrām (OV L 286, 30.9.2014., 1. lpp.).

Attiecībā uz lielo projektu grozījumu pieprasījumiem jāievēro tā pati procedūra, ko izmanto, veicot sākotnējo paziņošanu vai iesniegšanu Komisijai (attiecīgi KNR 102. panta 1. punkts vai 102. pants 2. punkts). Lielo projektu grozījumi ietver pakāpeniskas īstenošanas pieprasījumus, tādu lielo projektu grozījumus, kuri jābeidz 2014.–2020. gada plānošanas periodā, un lielo projektu atcelšanu.

4. FINANŠU PĀRVALDĪBA

4.1. Starpposma maksājuma pēdējā pieteikuma par pēdējo grāmatvedības gadu iesniegšanas termiņš un starpposma maksājumu maksimālais apjoms 2025. gadā

Saskaņā ar KNR 135. panta 6. punkta pirmo daļu ⁽²³⁾ pēdējā starpposma maksājuma pieteikuma par pēdējo grāmatvedības gadu iesniegšanas termiņš tiek pagarināts līdz 2025. gada 31. jūlijam. Praksē dalībvalstis var pieņemt lēmumu turpināt iesniegt starpposma maksājumu pieteikumus šajā pagarinātajā periodā un pēdējo starpposma maksājuma pieteikumu par pēdējo grāmatvedības gadu iesniegt līdz 2025. gada 31. jūlijam vai iekļaut visus attiecināmos izdevumus pēdējā starpposma maksājuma pieteikumā par pēdējo grāmatvedības gadu vēlākais līdz 2025. gada 31. jūlijam (bez starpposma maksājuma pieteikumiem pagarinātajā periodā) ⁽²⁴⁾. Starpposma maksājumu pieteikumos un pēdējā starpposma maksājuma pieteikumā par pēdējo grāmatvedības gadu var iekļaut summas, kas sertifikācijas iestādes grāmatvedības sistēmā iegrāmatotas pēc 2024. gada 30. jūnija un līdz pēdējā starpposma maksājuma pieteikuma iesniegšanai par pēdējo grāmatvedības gadu.

Saskaņā ar KNR 135. panta 6. punkta otro daļu ⁽²⁵⁾ summas no resursiem, kas nav *REACT-EU* un ko Komisija 2025. gadā atmaksājusi kā starpposma maksājumus, nedrīkst pārsniegt 1 % no kopējā finansējuma attiecīgajai programmai no fonda, izņemot *REACT-EU* resursus. Summas, kas Komisijai būtu jāmaksā 2025. gadā un kas pārsniedz šo procentuālo daļu, neizmaksā un izmanto tikai priekšfinansējuma dzēšanai slēgšanas laikā. *STEP* regulas 26. apsvērumā ir paskaidrots, ka 2025. gadā maksājamās summas, kas pārsniedz maksimālo apjomu 1 % apmērā no programmas finansējuma no viena fonda, nebūtu jāizmaksā ne 2025. gadā, ne turpmākajos gados, bet gan jāizmanto tikai priekšfinansējuma dzēšanai slēgšanas brīdī. Saistības attiecībā uz neizlietotajām summām saskaņā ar KNR slēgšanas laikā būtu jāatceļ.

Līdz ar to, plānojot starpposma maksājumu pieteikumu iesniegšanu programmām par pēdējo grāmatvedības gadu, dalībvalstīm būtu jāievēro pienācīga piesardzība attiecībā uz 1 % maksimālo apjomu.

4.2. Saistību atcelšana

Neizlietotās saistības, kas attiecas uz plānošanas perioda pēdējo gadu, slēgšanas laikā tiks atceltas ⁽²⁶⁾.

Ja Komisijai līdz 2026. gada 15. februārim nebūs iesniegts kāds no slēgšanas dokumentiem, tā saistību daļa, kas 2023. gada 31. decembrī vēl nebūs bijusi izpildīta, tiks atcelta ⁽²⁷⁾.

Summas, kuras 2025. gadā nevar izmaksāt no resursiem, kas nav *REACT-EU* resursi, kā starpposma maksājumus KNR ⁽²⁸⁾ 135. panta 6. punkta otrajā daļā noteiktā maksimālā apjoma dēļ un kuras nevar izmantot priekšfinansējuma dzēšanai, slēgšanas laikā tiks atceltas. Saskaņā ar KNR 92.b panta 8. punkta otro daļu ⁽²⁹⁾ programmas, kurām dalībvalstis iedala *REACT-EU* resursus, aptver periodu līdz 2022. gada 31. decembrim, ievērojot minētā panta 4. punkta prasības. Neizlietotās saistības, kas attiecas uz *REACT-EU* resursiem, arī tiks atceltas programmu slēgšanas laikā ⁽³⁰⁾.

⁽²³⁾ Grozījumi izdarīti ar *STEP* regulu.

⁽²⁴⁾ Saskaņā ar ierasto praksi, iesniedzot pēdējo starpposma maksājuma pieteikumu par pēdējo grāmatvedības gadu, dalībvalstij tas ir jānorāda atbilstīgi veidnei, kas noteikta Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 1011/2014 VI pielikumā.

⁽²⁵⁾ Grozījumi izdarīti ar *STEP* regulu.

⁽²⁶⁾ KNR 86. panta 2. punkts; piemēro *IPA II* saskaņā ar *IPA II* īstenošanas regulas 46. panta 4. punktu.

⁽²⁷⁾ KNR 86. panta 4. punkts un 136. panta 2. punkts; piemēro *IPA II* saskaņā ar *IPA II* īstenošanas regulas 46. panta 4. punktu.

⁽²⁸⁾ Grozījumi izdarīti ar *STEP* regulu.

⁽²⁹⁾ Grozījumi izdarīti ar *REACT-EU* regulu.

⁽³⁰⁾ 92.b panta 5. punkta piektā daļa KNR, kurā grozījumi izdarīti ar *REACT-EU* regulu.

4.3. Sākotnējā un ikgadējā priekšfinansējuma dzēšana

Komisija sākotnējā dalībvalstīm samaksātā priekšfinansējuma dzēšanu veic ne vēlāk kā programmas slēgšanas brīdī ⁽³¹⁾. Tas attiecas arī uz papildu priekšfinansējumu, kas maksāts no REACT-EU resursiem ⁽³²⁾.

Summas, kas samaksātas kā sākotnējais priekšfinansējums, var tikt dzēstas tikai atbilstoši deklarētajiem attiecināmajiem izdevumiem. Tomēr sākotnējā priekšfinansējuma dzēšanu var sākt, tiklīdz programma maksājumus saņēmusi maksimālo fondu ieguldījuma apjomu, kas noteikts Komisijas pieņemtajā programmas apstiprināšanas lēmumā. Šajā gadījumā Komisija, aprēķinājusi no fondiem un EJZF pieprasāmo summu, pārskatos iekļautos attiecināmos izdevumus izmantos, lai vispirms dzēstu ikgadējo priekšfinansējumu, un pēc tam Komisija veiks sākotnējā priekšfinansējuma dzēšanu. Dzēšanu veiks pa programmām, fondiem un reģionu kategorijām pēc pārskatu akceptēšanas.

Summas, kuras par 2020. gadā iesniegtajiem pārskatiem Komisija 2020. gadā nebūs atgūvusi, tiks dzēstas vai atgūtas slēgšanas laikā ⁽³³⁾. Šīs summas tiks ņemtas vērā, aprēķinot programmas galīgo atlikumu.

4.4. Galīgā atlikuma aprēķināšana

Summu, kas pieprasāma no fondiem un EJZF par pēdējo grāmatvedības gadu, Komisija noteiks saskaņā ar KNR 139. pantu. KNR 139. panta 6. punktā ir noteikts, ka, balstoties uz akceptētajiem pārskatiem, Komisijai ir jāaprēķina summa, kas pieprasāma no fondiem un no EJZF par grāmatvedības gadu, ņemot vērā gan summas attiecīgajos pārskatos, gan attiecīgajā grāmatvedības gadā Komisijas veikto maksājumu kopējo summu.

Pēc tam, kad būs aprēķināta summa, kas pieprasāma no fondiem un EJZF, Komisija dzēsīs ikgadējo un/vai sākotnējo priekšfinansējumu. Saskaņā ar KNR 139. panta 7. punkta otro daļu ⁽³⁴⁾ summas, kas ir atgūstamas, bet kuras Komisija par 2020. gada iesniegtajiem pārskatiem nav atgūvusi, tiks dzēstas vai atgūtas slēgšanas laikā.

Saskaņā ar KNR 130. panta 3. punktu ⁽³⁵⁾ fondu vai EJZF ieguldījums, ko piešķir ar galīgā atlikuma maksājumiem, nedrīkst pārsniegt:

— katras prioritātes līmenī pa fondiem un reģionu kategorijām:

- vairāk kā par 15 % fondu vai EJZF ieguldījuma, kas katrai prioritātei pa fondiem un reģionu kategorijām noteikts Komisijas pieņemtajā programmas apstiprināšanas lēmumā. Šai sakarā KNR 92. panta 1. punkta e) apakšpunktā noteikto papildu īpašo piešķirumu tālākajiem reģioniem uzskata par daļu no ERAF piešķiruma attiecīgā tālākā reģiona kategorijai ⁽³⁶⁾. Pēc analogijas ar papildu īpašo piešķirumu tālākajiem reģioniem uzskata, ka NUTS 2. līmeņa reģioni, kas atbilst 1994. gada Pievienošanās akta 6. protokola 2. pantā noteiktajiem kritērijiem ("ziemeļu mazapdzīvoti reģioni"), gūst labumu no tādas pašas elastības;

— programmas līmenī:

- deklarētos attiecināmos publiskos izdevumus vai
- katra fonda un reģionu kategorijas ieguldījumu katrā programmā, kas noteikts Komisijas pieņemtajā programmas apstiprināšanas lēmumā, atkarībā no tā, kura summa ir zemāka.

⁽³¹⁾ KNR 82. pants; piemēro IPA II saskaņā ar IPA II īstenošanas regulas 46. panta 2. punktu.

⁽³²⁾ 92.b panta 7. punkta trešā daļa KNR, kurā grozījumi izdarīti ar REACT-EU regulu.

⁽³³⁾ 139. panta 7. punkts KNR, kurā grozījumi izdarīti ar CRII regulu; piemēro IPA II saskaņā ar IPA II regulas 46. panta 5. punktu.

⁽³⁴⁾ Grozījumi izdarīti ar CRII regulu.

⁽³⁵⁾ Grozījumi izdarīti ar FAST CARE regulu un STEP regulu; piemēro IPA II saskaņā ar IPA II regulas 46. panta 2. punktu.

⁽³⁶⁾ 130. panta 3. punkts KNR, kurā grozījumi izdarīti ar STEP regulu.

KNR 135. panta 6. punkta otrajā daļā ⁽³⁷⁾ noteiktais 1 % maksimālais apjoms starpposma maksājumiem no resursiem, kas nav REACT-EU, 2025. gadā neattiecas uz galīgā atlikuma maksājumu un neskar 15 % elastības iespēju, kas jāpiemēro, aprēķinot galīgo atlikumu saskaņā ar KNR 130. panta 3. punktu ⁽³⁸⁾.

REACT-EU resursi ir ārējie piešķirtie ieņēmumi, kurus saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 ⁽³⁹⁾ 21. panta 1. punktu izmanto, lai finansētu konkrētus izdevumu posteņus. REACT-EU resursi tiek uzskaitīti specifiskās budžeta pozīcijās atsevišķi no budžeta pozīcijām, kurās ir uzskaitīti ERAF un ESF resursi, kas nav REACT-EU resursi. Tādēļ starp tiem nav iespējams piemērot 15 % elastības iespēju, jo tas nozīmētu izmaiņu veikšanu budžeta saistībās pēc gada, kurā tās uzņemtas. Līdz ar to REACT-EU gadījumā 15 % elastības iespēja tiks piemērota vienīgi starp REACT-EU prioritātēm viena fonda un tās pašas programmas ietvaros, piemēram, to varēs izmantot starp divām REACT-EU ERAF prioritātēm.

Programmas galīgais atlikums ir maksājamā/atgūstamā summa, kas aprēķināta saskaņā ar iepriekš izklāstītajiem noteikumiem.

Piemērs, kā, aprēķinot programmas galīgo atlikumu, piemērot 15 % elastību un publisko izdevumu ierobežojumu, ir sniegts šo vadlīniju IV pielikumā.

4.5. Virsrezervēšana

Virsrezervēšana ir prakse, kuras ietvaros dalībvalstis deklarē Komisijai attiecināmos izdevumus, kuri pārsniedz fondu maksimālo ieguldījumu, kas noteikts Komisijas pieņemtajā programmas apstiprināšanas lēmumā.

Tā kā maksājumu pieteikumi ir kumulatīvi vienīgi noteikta grāmatvedības gada ietvaros, ja maksimālais fondu ieguldījums, kas noteikts Komisijas pieņemtajā programmas apstiprināšanas lēmumā, kādai prioritātei tiek sasniegts pirms pēdējā grāmatvedības gada, tad Komisijai deklarēto izdevumu summa, kas pārsniedz minēto maksimālo fondu ieguldījumu konkrētajai prioritātei, uz nākamo grāmatvedības gadu pārnesta netiks.

Tādēļ sertifikācijas iestādes var pieņemt lēmumu, ka summas, kas ievadītas to grāmatvedības sistēmā kādā grāmatvedības gadā, slēgšanas nolūkā tiek deklarētas Komisijai nākamajā grāmatvedības gadā vai pēdējā grāmatvedības gadā.

Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus un gadījumā, ja dalībvalstis vēlas, lai virsrezervētie izdevumi būtu pieejami pēdējā grāmatvedības gadā, tās var nedeklarēt Komisijai virsrezervētos izdevumus pirms pēdējā grāmatvedības gada un izmantot šos izdevumus atbilstoši programmas vajadzībām. Dalībvalstis var apsvērt virsrezervēto izdevumu deklarēšanu tikai pēdējā grāmatvedības gadā, izņemot tad, ja:

- izdevumi ir jādeklarē agrākā grāmatvedības gadā, lai aizstātu konstatētās kļūdainās summas (nepārsniedzot fondu vai EJZF ieguldījumu konkrētajā prioritātē), vai
- tās veic izmaiņas programmas finansēšanas plānā, lai palielinātu fondu vai EJZF ieguldījumu virsrezervētai prioritātei, saskaņā ar noteikumiem, kuri piemērojami programmas grozījumiem.

Ja virsrezervēti izdevumi nav nepieciešami pirms pēdējā grāmatvedības gada, dalībvalstis tiek aicinātas šādus izdevumus, arī izdevumus, kuri atbalsta saņēmējiem radušies un kurus atbalsta saņēmēji apmaksājuši iepriekšējos grāmatvedības gados, Komisijai deklarēt tikai pēdējā grāmatvedības gadā (vai agrāk, ja dalībvalsts izvēlas priekšlaicīgas slēgšanas iespēju). Virsrezervētie izdevumi, kas Komisijai deklarēti pēdējā grāmatvedības gadā, tiks ņemti vērā slēgšanas laikā un pēc tās, lai aizstātu kļūdainas summas (kuras deklarētas kādā grāmatvedības gadā, arī pēdējā grāmatvedības gadā), un attiecībā uz 15 % elastības iespēju atbilstoši KNR 130. panta 3. punktam ⁽⁴⁰⁾. Neskarot KNR 145. panta 7. punktu ⁽⁴¹⁾, kļūdainas summas, kuras tiek konstatētas pēc pārskatu par pēdējo grāmatvedības gadu iesniegšanas / pēc slēgšanas, dalībvalstis var aizstāt, izmantojot virsrezervētus izdevumus.

⁽³⁷⁾ Grozījumi izdarīti ar STEP regulu.

⁽³⁸⁾ Grozījumi izdarīti ar FAST CARE regulu un STEP regulu.

⁽³⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.) ("Finanšu regula").

⁽⁴⁰⁾ Grozījumi izdarīti ar FAST CARE regulu un STEP regulu.

⁽⁴¹⁾ Piemēro IPA II saskaņā ar IPA II īstenošanas regulas 46. panta 6. punktu.

5. RĀDĪTĀJU UN SNIEGUMA SATVARS SLĒGŠANAS BRĪDĪ

Slēdzot EJZF finansētās programmas, rādītāju dati jānosūta programmas pēdējā gada īstenošanas ziņojumā, izmantojot 1., 2. un 3. tabulas veidlapas, kas ietvertas Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 1362/2014 pielikumā ⁽⁴²⁾.

Slēdzot ERAF, ESF un Kohēzijas fonda finansētās programmas, iznākuma un rezultātu rādītāju dati jānosūta programmas nobeiguma īstenošanas ziņojumā, izmantojot 1., 2., 3. un 4. tabulas veidlapas, kas ietvertas Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2015/207 V pielikumā ⁽⁴³⁾. Slejā "Novērojumi" dalībvalstīm (vajadzības gadījumā) būtu jāsniedz paskaidrojums par 2023. gada sasniegumu vērtībām, jo īpaši gadījumos, ja tās ievērojami atšķiras no nospraustajiem mērķrādītājiem (t. i., novirze pārsniedz 20 %). Darbības rezultātu jeb snieguma satvaram atlasīto rādītāju dati ir jānorāda Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2015/207 V pielikuma ⁽⁴⁴⁾ 5. tabulā.

Dalībvalstīm nobeiguma īstenošanas ziņojumā ir jāietver šāda informācija par rādītājiem:

- kumulatīvi (ESF gadījumā – gada griezumā): iznākuma un rezultātu rādītāju vērtības līdz 2023. gadam (ieskaitot). ERAF un Kohēzijas fonda gadījumā iznākuma rādītāju un ESF gadījumā iznākumu un rezultātu rādītāju vērtības attiecas uz darbībām, kuras līdzfinansē attiecīgā programma,
- problēmas, kuras ietekmē programmas sniegumu, tostarp mērķrādītāju sasniegšanu,
- (ERAF un Kohēzijas fonda gadījumā) tādas 2023. gada vērtības programmu rezultātu rādītājiem, kuras iegūtas no statistikas datiem vai kuras nodrošinājuši informācijas avoti, kas ir specifiski konkrētajai prioritātei (piemēram, aptaujas), noteiktos laikposmos. Šādām vērtībām jāietver programmas devums un citu faktoru devums. Tās attiecas uz visiem potenciālajiem atbalsta saņēmējiem (tā pati analīzes vienība, kas izmantota bāzlīnijas definēšanai).

Dalībvalstīm tiek ieteikts mērķrādītājus pēc 2022. gada nepārskatīt, izņemot tad, ja pārskatīšana jāveic saistībā ar izmaiņām piešķirumos konkrētas prioritātes gadījumā vai noteiktu darbību pakāpeniskas īstenošanas gadījumā. Mērķrādītāju sasniegšanu novērtē Komisija, ņemot vērā programmas nobeiguma īstenošanas ziņojumā sniegto informāciju, tostarp elementus un faktoros, kuri varēja nopietni ietekmēt noteikto mērķrādītāju sasniegšanu.

5.1. Ziņošana par iznākuma rādītāju sasniegumu vērtībām

Iznākuma rādītāju sasniegumu vērtībām, kas ziņotas programmas nobeiguma īstenošanas ziņojumā vai EJZF gadījumā pēdējā gada īstenošanas ziņojumā, būtu jānorāda, kas panākts ar darbībām, kurām sniegts atbalsts programmas ietvaros. Lai gan rādītāju sasniegumu vērtībām būtu jāatbilst situācijai 2023. gada 31. decembrī, praksē programmas nobeiguma īstenošanas ziņojumā vai programmas pēdējā gada īstenošanas ziņojumā (EJZF gadījumā) var ziņot par iznākumiem, ko līdzfinansētās darbības nodrošinājušas līdz minēto ziņojumu iesniegšanas dienai. Programmas revīzijas iestādēm secinājumi par snieguma datu ticamību būtu jāizdara gada kontroles ziņojumā par pēdējo grāmatvedības gadu.

Pakāpeniski īstenotu darbību gadījumā (sk. šo vadlīniju 6. sadaļu) programmas nobeiguma īstenošanas ziņojumā var ziņot tikai iznākumus, kuri faktiski nodrošināti posmā, kas ietverts 2014.–2020. gada plānošanas periodā. Citi iznākumi (kopā ar saistītajiem izdevumiem) jāziņo 2021.–2027. gada plānošanas perioda ietvaros.

Nefunkcionējošu darbību gadījumā (sk. šo vadlīniju 7. sadaļu) programmas nobeiguma īstenošanas ziņojumā būtu jāziņo tikai par iznākumiem, kuri faktiski nodrošināti, balstoties uz programmas ietvaros deklarētajiem izdevumiem. Tas nozīmē, ka dažos gadījumos tiks ziņots par nulles iznākumu. Nefunkcionējušu darbību nodrošināti iznākumi tiks novērtēti pēc 2027. gada 15. februāra, kas ir termiņš, līdz kuram dalībvalstīm šādas darbības fiziski jāpabeidz vai pilnībā jāsteno un jānodrošina, ka tās sniedz ieguldījumu relevanto prioritāšu mērķu sasniegšanā.

⁽⁴²⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 1362/2014 (2014. gada 18. decembris), ar ko paredz noteikumus par vienkāršotu procedūru, kas izveidota noteiktu grozījumu apstiprināšanai darbības programmās, kuras finansē no Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda, un ar ko nosaka struktūru un izklāstu gada ziņojumiem par minēto programmu īstenošanu (OV L 365, 19.12.2014., 124. lpp.).

⁽⁴³⁾ Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2015/207 X pielikuma 1. un 2. tabula attiecībā uz ETS un IPA II (saskaņā ar IPA II īstenošanas regulas 42. panta 1. punktu).

⁽⁴⁴⁾ Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 2015/207 X pielikuma 3. tabula attiecībā uz ETS un IPA II.

5.2. Slēgšanai paredzētā snieguma satvara ietekme

Komisija snieguma satvara rādītāju mērķvērtību sasniegšanu novērtēs, balstoties uz vērtībām, kuras ziņotas programmas nobeiguma īstenošanas ziņojumā vai pēdējā gada īstenošanas ziņojumā (EJZF gadījumā).

Pienācīgi pamatotos gadījumos, piemēram, ekonomikas, vides un darba tirgus apstākļu būtisku izmaiņu gadījumos, un tad, ja ir notikušas izmaiņas konkrētas prioritātes piešķirumos, dalībvalstis var ierosināt mērķrādītājus pārskatīt, izdarot programmā grozījumus⁽⁴⁵⁾. Dalībvalstis var ierosināt mērķrādītājus pārskatīt, izdarot grozījumus programmā, ja dažas darbības tiek īstenotas pakāpeniski saskaņā ar šo vadlīniju 6. sadaļu.

Būtiska atpalcība no nospraustajiem mērķrādītājiem, kas ir saistīta vienīgi ar finanšu rādītājiem, iznākuma rādītājiem un galvenajiem īstenošanas posmiem, var izraisīt finanšu korekcijas, ja ir izpildīti KNR 22. panta 7. punktā noteiktie nosacījumi⁽⁴⁶⁾. Būtisku atpalcību ("nopietnu nepilnību") novērtē pēc Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 215/2014⁽⁴⁷⁾ 6. panta 3. un 4. punktā noteiktajiem kritērijiem.

KNR 25.a panta 1.b punktā⁽⁴⁸⁾ noteiktā 100 % līdzfinansējuma likme pēdējam grāmatvedības gadam kopā ar citiem pagaidu līdzfinansējuma palielinājumiem 100 % apmērā kopš 2020. gada (CRII, CARE) samazina vajadzību pēc valsts līdzfinansējuma kopējiem attiecināmajiem izdevumiem, automātiski nesamazinot snieguma satvara mērķrādītājus. Šādos gadījumos (ja vien nav veikti attiecīgi programmas grozījumi), kad sasnieguma / līdzekļu apguves koeficients samazinās zem 65 % sliekšņa (būtiska atpalcība), 100 % līdzfinansējuma iespējas(-u) ietekmi var minēt kā atbildību mīkstinošu apstākli, ja vadošā iestāde nobeiguma īstenošanas ziņojumā skaidri parāda cēloņsakarību starp 100 % līdzfinansējumu un skartajiem individuālajiem rādītājiem un pienācīgi kvantificē ietekmi.

Ja programmas iestāde pieņem lēmumu programmā ietvert nefunkcionējošas darbības, iznākumu trūkums var nelabvēlīgi ietekmēt snieguma satvaram atlasīto mērķrādītāju sasniegšanu. Ja programmā ietvertās nefunkcionējošas darbības izraisa būtisku atpalcību no snieguma satvaram atlasītajiem mērķrādītājiem, dalībvalsts apņemas līdz 2027. gada 15. februārim fiziski pabeigt vai pilnībā īstenot šādas darbības un nodrošināt, ka tās sniedz ieguldījumu relevanto prioritāšu mērķu sasniegšanā, tiks pielīdzināta KNR 22. panta 7. punktā minētajam korektīvajam pasākumam, ko veic, lai sasniegtu mērķrādītājus. Uz to attiecas nosacījums, ka vajadzīgie iznākumi ar attiecīgajām darbībām tiek nodrošināti papildu perioda laikā, kas piešķirts saskaņā ar šo vadlīniju 7. sadaļu. Finanšu korekciju var piemērot, ja iznākumi netiek nodrošināti līdz 2027. gada 15. februārim.

Ja dažu darbību pakāpeniska īstenošana izraisa būtisku atpalcību no snieguma satvaram atlasītajiem mērķrādītājiem, Komisija saskaņā ar KNR 22. panta 7. punktu var pieņemt lēmumu piemērot finanšu korekciju.

⁽⁴⁵⁾ KNR II pielikuma 5. punkts; piemēro IPA II saskaņā ar IPA II īstenošanas regulas 34. panta 1. punktu un ETS regulas 8. panta 2. punkta pirmās daļas b) apakšpunkta v) punktu.

⁽⁴⁶⁾ KNR 22. panta 7. punkts un 144. panta 4. punkts; pēdējais no minētajiem tiek piemērots IPA II saskaņā ar IPA II īstenošanas regulas 46. panta 6. punktu.

⁽⁴⁷⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 215/2014 (2014. gada 7. marts), ar kuru paredz noteikumus, kā īstenot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1303/2013, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu, attiecībā uz metodoloģiju klimata pārmaiņu mērķu sasniegšanas atbalstam, starpposma mērķu un galamērķu noteikšanu darbības rezultātu satvarā un intervences kategoriju nomenklatūru Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem (OV L 69, 8.3.2014., 65. lpp.). Regulas (ES) Nr. 215/2014 6. pantu piemēro IPA II saskaņā ar IPA II īstenošanas regulas 34. panta 1. punktu un ETS regulas 8. panta 2. punkta pirmās daļas b) apakšpunkta v) punktu.

⁽⁴⁸⁾ Grozījumi izdarīti ar STEP regulu.

Saskaņā ar Komisijas Deleģētās regulas (ES) Nr. 480/2014⁽⁴⁹⁾ 2. pantu finanšu korekcijas līmenis būs vienota likme, ko nosaka, pamatojoties uz attiecību starp visu iznākuma rādītāju un galveno īstenošanas posmu, kas izvēlēti snieguma satvaram, galīgo sasnieguma līmeņu vidējo vērtību un minētajā snieguma satvarā noteiktā finanšu rādītāja galīgo sasnieguma līmeni. Saskaņā ar Komisijas Deleģētās regulas (ES) Nr. 480/2014 3. panta 2. punktu vienotas likmes korekciju ieguldījumam no fonda piemēro, balstoties uz izdevumiem, kurus dalībvalsts deklarējusi konkrētajai prioritātei. Atbilstoši Komisijas Deleģētās regulas (ES) Nr. 480/2014 3. panta 4. punktam finanšu korekcijas līmenis, kas izriet no vienotās likmes piemērošanas, nedrīkst būt nesamērīgs.

Saskaņā ar KNR 92.b panta 13. punkta c) apakšpunktu⁽⁵⁰⁾ prasības par izpildes rezervi jeb snieguma rezervi un snieguma satvara piemērošanu neattiecas uz REACT-EU resursiem.

6. NOTEIKTU DARBĪBU PAKĀPENISKA ĪSTENOŠANA DIVOS PLĀNOŠANAS PERIODOS

Šīs sadaļas pamatā ir: i) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1060⁽⁵¹⁾ 118. pants, kurā paredzēti nosacījumi darbību atlasei “tādu darbību otrajam posmam, kas atlasītas atbalsta saņemšanai un sāktas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1303/2013”, un ii) Regulas (ES) 2021/1060 118.a pants, kurā paredzēti nosacījumi “darbībām, uz kurām attiecas pakāpeniska īstenošana un kuras atbalsta saņemšanai atlasītas pirms 2022. gada 29. jūnija saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1303/2013”, kā arī konkrētu fondu regulu noteikumiem⁽⁵²⁾ ⁽⁵³⁾.

Darbībām jābūt fiziski pabeigtām vai pilnībā īstenojamām un jāveicina relevanto prioritāšu mērķu sasniegšana slēgšanas dokumentu iesniegšanas brīdī. Tomēr dažkārt ir sarežģīti darbību īstenošanu saskaņot ar plānošanas periodu. Šā iemesla dēļ un lai nodrošinātu, ka darbības tiek pabeigtas un veicina rīcībpolitikas mērķu sasniegšanu, saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 118. pantu darbības ir iespējams īstenot pakāpeniski un pabeigt 2021.–2027. gada plānošanas periodā (izņemot finanšu instrumentus), ja ir izpildīti visi tālāk uzskaitītie nosacījumi:

- darbība nav līdzfinansēta no fondiem vai EJZF 2007.–2013. gada plānošanas periodā,
- darbības abu posmu kopējās izmaksas pārsniedz 5 miljonus EUR,
- darbībai ir divi posmi, kuri ir nošķirami no finansiālā viedokļa,
- izdevumiem ir detalizēta un pilnīga revīzijas taka, kura nodrošina, ka tie paši izdevumi netiek deklarēti Komisijai divas reizes,
- darbības otrais posms ir tiesīgs saņemt līdzfinansējumu no ERAF, ESF+, Kohēzijas fonda vai EJZAF⁽⁵⁴⁾ 2021.–2027. gada plānošanas periodā un atbilst visiem 2021.–2027. gada plānošanas perioda piemērojamiem noteikumiem,

⁽⁴⁹⁾ Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 480/2014 (2014. gada 3. marts), ar kuru papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1303/2013, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu (OV L 138, 13.5.2014., 5. lpp.). Regulas (ES) Nr. 480/2014 2. un 3. pantu piemēro IPA II saskaņā ar IPA II īstenošanas regulas 34. panta 1. punktu un ETS regulas 8. panta 2. punkta pirmās daļas b) apakšpunkta v) punktu.

⁽⁵⁰⁾ Grozījumi izdarīti ar REACT-EU regulu.

⁽⁵¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1060 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (OV L 231, 30.6.2021., 159. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar FAST CARE regulu.

⁽⁵²⁾ Regulas, kas minētas 2.–6. zemsvītras piezīmē.

⁽⁵³⁾ Neattiecas uz pārrobežu sadarbības programmām saskaņā ar IPA II.

⁽⁵⁴⁾ 2021.–2027. gada plānošanas periodā Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF) nosaukums ir mainīts uz Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu (EJZAF).

- dalībvalsts nobeiguma īstenošanas ziņojumā, ko iesniedz saskaņā ar KNR 141. pantu, vai – EJZF gadījumā – pēdējā gada īstenošanas ziņojumā apņemas otro un pēdējo posmu pabeigt 2021.–2027. gada plānošanas periodā.

Tāpat neatkarīgi no Regulas (ES) 2021/1060 118. panta un saskaņā ar tās 118.a pantu ⁽⁵⁵⁾ darbības, kuras atlasītas atbalsta saņemšanai un sāktas pirms 2022. gada 29. jūnija saskaņā ar KNR un konkrētu fondu regulām ⁽⁵⁶⁾, 2021.–2027. gada plānošanas periodā tiek uzskatītas par atbalsttiesīgām arī saskaņā ar Regulu (ES) 2021/1060 un attiecīgajām konkrētu fondu regulām ⁽⁵⁷⁾. Tāpēc uz abiem šo pakāpeniski īstenojamo projektu posmiem attiecas visi 2014.–2020. gada plānošanas perioda attiecināmības nosacījumi. 2021.–2027. gada noteikumi par fondu tematisko koncentrāciju paliek nemainīgi.

Atkāpjoties no Regulas (ES) 2021/1060 73. panta 1. un 2. punkta, vadošā iestāde ⁽⁵⁸⁾ var nolemt atbalstu šādām darbībām piešķirt saskaņā ar Regulu (ES) 2021/1060, ja ir izpildīti šādi nosacījumi ⁽⁵⁹⁾:

- darbības abu posmu kopējās izmaksas pārsniedz 1 miljonu EUR,
- darbībai ir divi posmi, kuri ir nošķirami no finansiālā viedokļa,
- izdevumiem ir detalizēta un pilnīga revīzijas taka, kura nodrošina, ka tie paši izdevumi netiek deklarēti Komisijai divas reizes,
- darbība ietilpst rīcībās, kas plānotas saskaņā ar relevantu konkrēto mērķi, un uz to ir attiecināts intervences veids saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 I pielikumu ⁽⁶⁰⁾;
- dalībvalsts nobeiguma īstenošanas ziņojumā, ko iesniedz saskaņā ar KNR 141. pantu, vai – EJZF gadījumā – pēdējā gada īstenošanas ziņojumā apņemas otro un pēdējo posmu pabeigt 2021.–2027. gada plānošanas periodā.

Dalībvalstīm kopā ar nobeiguma īstenošanas ziņojumu (vai EJZF gadījumā – ar pēdējo gada īstenošanas ziņojumu) jāiesniedz visu pakāpeniski īstenoto darbību saraksts (saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 118. pantu un/vai 118.a pantu), izmantojot šo vadlīniju I pielikumā sniegto veidni.

Tādējādi dalībvalstis apņemas, ka šo vadlīniju I pielikumā minētās darbības būs funkcionējošas, t. i., fiziski pabeigtas vai pilnībā īstenotas un veicinās relevanto prioritāšu mērķu sasniegšanu, līdz termiņam, kurā jāiesniedz apliecinājumu pakete par 2021.–2027. gada plānošanas perioda pēdējo grāmatvedības gadu. Šādā veidā pakāpeniski īstenota darbība tiek uzskatīta par vienotu kopumu un tiek uzskatīta par pabeigtu vienīgi tad, kad abi posmi ir fiziski pabeigti vai pilnībā īstenoti un ir veicinājuši relevanto prioritāšu mērķu sasniegšanu. Ja pakāpeniski īstenota darbība netiek pabeigta atbilstoši plānam, abiem darbības posmiem var tikt piemērotas finanšu korekcijas.

Lai oficiāli pieprasītu liela projekta pakāpenisku īstenošanu, dalībvalstīm: i) ir vai nu jāiesniedz vai jāpaziņo liels projekts, kuru paredzēts īstenot pakāpeniski divos plānošanas periodos, vai ii) jāpieprasa veikt tāda liela projekta grozījumus, kurš jau ir apstiprināts 2014.–2020. gadā (sk. šo vadlīniju 3.2. iedaļu).

⁽⁵⁵⁾ Grozījumi izdarīti ar FAST CARE regulu.

⁽⁵⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1301/2013, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1304/2013, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1300/2013, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1299/2013 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 2014/508.

⁽⁵⁷⁾ Regulas (ES) 2021/1060 118.a pants, kas ieviests ar FAST CARE regulu.

⁽⁵⁸⁾ ETS un IPA II gadījumā – uzraudzības komiteja.

⁽⁵⁹⁾ Citiem vārdiem sakot, attiecībā uz darbībām, kas atlasītas saskaņā ar 2014.–2020. gada plānošanas perioda noteikumiem un kas pakāpeniski jāīsteno saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 118.a pantu, vadošajai iestādei nav jānosaka atlases kritēriji un nav jāpiemēro atlases procedūras saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 73. panta 1. un 2. punktu, un tai būtu jāveic oficiāla atlase, pamatojoties tikai uz minētās regulas 118.a pantā izklāstītajiem nosacījumiem.

⁽⁶⁰⁾ Grozījumi izdarīti ar FAST CARE regulu.

Saskaņā ar šo vadlīniju 11.2. sadaļu pakāpeniski īstenoto darbību sarakstu, ko iesniedz kopā ar nobeiguma īstenošanas ziņojumu (vai EJZF gadījumā – ar pēdējo gada īstenošanas ziņojumu), izmantojot šo vadlīniju I pielikumā esošo veidni, pēc slēgšanas dokumentu iesniegšanas termiņa nevar mainīt, izņemot gadījumus, kad izmaiņas pieprasa Komisija, vai pārrakstīšanās kļūdu gadījumus.

7. NEFUNKCIONĒJOŠAS DARBĪBAS

Kā minēts iepriekš, slēgšanas dokumentu iesniegšanas brīdī dalībvalstīm jānodrošina, ka visas programmas darbības (arī pakāpeniski īstenotās darbības no 2007.–2013. gada plānošanas perioda) ir funkcionējošas, t. i., tās ir fiziski pabeigtas vai pilnībā īstenotas un tās ir veicinājušas relevanto prioritāšu mērķu sasniegšanu ⁽⁶¹⁾.

Dalībvalstis tiek aicinātas no pārskatiem par pēdējo grāmatvedības gadu izslēgt izdevumus, kas radušies un samaksāti par darbībām, kuras nav fiziski pabeigtas vai pilnībā īstenotas un/vai kuras neveicina relevanto prioritāšu mērķu sasniegšanu ("nefunkcionējošas darbības"). Tomēr dalībvalstis var pieņemt lēmumu šādus izdevumus pārskatos par pēdējo grāmatvedības gadu ietvert tad, ja:

- katras nefunkcionējošas darbības kopējās izmaksas pārsniedz 1 miljonu EUR, un
- nefunkcionējošo darbību kopējie izdevumi, kas deklarēti Komisijai, nepārsniedz 20 % no kopējiem attiecināmajiem izdevumiem (ES un nacionālā līmenī), par ko izlemts programmas ietvaros.

Iekļaujot izdevumus par nefunkcionējošām darbībām pārskatos par pēdējo grāmatvedības gadu, dalībvalstis apņemas: i) līdz 2027. gada 15. februārim fiziski pabeigt vai pilnībā īstenot visas šādas nefunkcionējošas darbības un nodrošināt, ka tās veicinās relevanto prioritāšu mērķu sasniegšanu, un ii) attiecīgās summas atlīdzināt ES budžetā, ja minētās darbības līdz norādītajam datumam nebūs funkcionējošas.

Dalībvalstīm programmā ietverta nefunkcionējošo darbību saraksts būtu jāiesniedz kopā ar nobeiguma īstenošanas ziņojumu (vai EJZF gadījumā – ar pēdējo gada īstenošanas ziņojumu), izmantojot šo vadlīniju II pielikumā ietvertu veidni. Dalībvalstīm nefunkcionējošas darbības būtu jāuzrauga un līdz 2027. gada 15. februārim būtu jāsniedz Komisijai nepieciešamā informācija par to, ka minētās darbības: i) ir fiziski pabeigtas vai pilnībā īstenotas un ii) veicina relevanto prioritāšu mērķu sasniegšanu.

Ja darbības 2027. gada 15. februārī joprojām ir nefunkcionējošas, dalībvalstīm, ņemot vērā darbību pabeigtības un īstenošanas stāvokli, kā arī vispārējo mērķu sasniegšanu, būtu jāiesniedz Komisijai informācija par koriģējamajām summām un pamatojums, kā attiecīgās summas aprēķinātas. Pēc šīs informācijas saņemšanas Komisija veiks attiecīgo summu atgūšanu. Visas kļūdainās summas var aizstāt, izmantojot virsrezervētos izdevumus (ja tādi ir).

Ja Komisija nepiekrīt koriģējamo summu aprēķinam, tā var lemt par finanšu korekcijas procedūras uzsākšanu.

Turklāt fakts, ka darbības līdz iepriekš minētajam termiņam nav fiziski pabeigtas vai pilnībā īstenotas un/vai neveicina relevanto prioritāšu mērķu sasniegšanu, var būt pamats tam, ka tiek piemērotas finanšu korekcijas par būtisku atpalcību no snieguma satvaram atlasītajiem mērķrādītājiem ⁽⁶²⁾.

8. DARBĪBAS, KURAS IETEKMĒ NOTIEKOŠA NACIONĀLA LĪMEŅA IZMEKLĒŠANA VAI KURAS IR APTURĒTAS AR TIESVEDĪBU VAI ADMINISTRATĪVU PĀRSŪDZĪBU, KAM IR APTUROŠS EFEKTS

Pirms slēgšanas dokumentu iesniegšanas dalībvalstīm jāizlemj, vai no pārskatiem par pēdējo grāmatvedības gadu pilnībā vai daļēji izslēgt izdevumus par darbībām, kuras ietekmē notiekoša nacionāla līmeņa izmeklēšana vai kuras ir apturētas ar tiesvedību vai administratīvu pārsūdību, kam ir apturošs efekts.

⁽⁶¹⁾ Darbību, kura atbilda KNR 71. panta prasībai, bet kura programmas slēgšanas brīdī vairs nav funkcionējoša, nevajadzētu uzskatīt par nefunkcionējošu darbību.

⁽⁶²⁾ KNR 22. panta 7. punkts.

Notiekoša nacionāla līmeņa izmeklēšana cita starpā ir izmeklēšana, kuru īsteno valsts struktūras, kas nav programmas iestādes, (piemēram, policijas izmeklēšana, tiesas izmeklēšana vai kriminālizmeklēšana) un kuras iznākums var ietekmēt izdevumu likumību un pareizību.

Darbības apturēšana ar tiesvedību vai administratīvu pārsūdzību nepagarina attiecināmo izdevumu rašanās galīgo termiņu, kas noteikts KNR 65. panta 2. punktā ⁽⁶³⁾.

Par darbībām, kuras ir apturētas ar tiesvedību vai administratīvu pārsūdzību, kam ir apturošs efekts, pēc galīgā starpposma maksājumu pieteikuma iesniegšanas par pēdējo grāmatvedības gadu nevar deklarēt nekādus izdevumus.

Ja darbības, kuras ietekmē notiekoša nacionāla līmeņa izmeklēšana vai kuras ir apturētas ar tiesvedību vai administratīvu pārsūdzību, kam ir apturošs efekts, netiek izslēgtas no pārskatiem par pēdējo grāmatvedības gadu, dalībvalstīm kopā ar nobeiguma īstenošanas ziņojumu jāiesniedz šādu darbību saraksts, izmantojot šo vadlīniju III pielikumā ietverto veidni.

Dalībvalstīm par nacionāla līmeņa izmeklēšanas, tiesvedības vai administratīvo pārsūdzību iznākumu jāinformē Komisija ⁽⁶⁴⁾. Ja tiks konstatēti pārkāpumi, Komisija veiks attiecīgo summu atgūšanu. Visas kļūdainās summas var aizstāt, izmantojot virsrezervētos izdevumus (ja tādi ir).

9. IZDEVUMI, KURUS IETEKMĒ NOTIEKOŠA OLAF IZMEKLĒŠANA, OLAF ZIŅOJUMI VAI KOMISIJAS VAI EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTAS REVĪZIJAS

Pirms slēgšanas dokumentu iesniegšanas dalībvalstis tiek aicinātas no pārskatiem par pēdējo grāmatvedības gadu izslēgt izdevumus, ko ietekmē iespējamie pārkāpumi, kuri konstatēti notiekošā OLAF izmeklēšanā (ja konkrētajā posmā dalībvalstīm ir zināms par šādu izmeklēšanu un attiecīgiem skartajiem izdevumiem), OLAF ziņojumos vai Komisijas vai Eiropas Revīzijas palātas revīzijās. Ja dalībvalstis apstrīd šādas konstatējumus vai attiecīgo skarto izdevumu summas un skartos izdevumus ietver pārskatos, Komisija turpina pretrunu procedūru, kuras rezultātā var tikt piemērota finanšu korekcija. Neskarot KNR 145. panta 7. punktu ⁽⁶⁵⁾, visas kļūdainās summas var aizstāt, izmantojot virsrezervētus izdevumus (ja tādi ir).

10. NEATBILSTĪBAS

Pārskatos par jebkuru grāmatvedības gadu, arī pēdējo, katras prioritātes līmenī un attiecīgā gadījumā fonda un reģionu kategorijas līmenī ir jāietver šāda informācija:

- grāmatvedības gadā atsauktās un atgūtās summas;
- grāmatvedības gada beigās atgūstamās summas;
- summas, kas atgūtas saskaņā ar KNR 71. pantu; un
- neatgūstamās summas ⁽⁶⁶⁾.

Atsaukto un atgūto summu, atgūstamo summu, summu, kas atgūtas saskaņā ar KNR 71. pantu, un neatgūstamo summu ziņošanas formāts ir noteikts pārskatu paraugā, kas ietverts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 1011/2014 VII pielikumā (attiecīgi 2., 3., 4. un 5. papildinājums) ⁽⁶⁷⁾.

⁽⁶³⁾ IPA II īstenošanas regulas 43. panta 1. punktā ir noteikts, ka IPA II pārrobežu sadarbības programmām samaksāto izdevumu attiecināmības galīgais termiņš ir 2023. gada 31. decembris.

⁽⁶⁴⁾ Neskarot pārkāpumu paziņošanas pienākumus saskaņā ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2015/1970 (2015. gada 8. jūlijs), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1303/2013 ar īpašiem noteikumiem par ziņošanu par pārkāpumiem attiecībā uz Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu (OV L 293, 10.11.2015., 1. lpp.). Pamatojoties uz KNR 122. panta 2. punktu, Regulu (ES) 2015/1970 piemēro IPA II saskaņā ar IPA II īstenošanas regulas 46. panta 6. punktu.

⁽⁶⁵⁾ Piemēro IPA II saskaņā ar IPA II īstenošanas regulas 46. panta 6. punktu.

⁽⁶⁶⁾ KNR 137. panta 1. punkta b) apakšpunkts.

⁽⁶⁷⁾ Pamatojoties uz KNR 137. panta 3. punktu, VII pielikumu piemēro IPA II saskaņā ar IPA II īstenošanas regulas 46. panta 5. punktu.

10.1. Rīcība pārkāpumu gadījumā pēdējā grāmatvedības gadā

Nemot vērā, ka pēc galīgā pieteikuma par starpposma maksājumu, kas jāiesniedz līdz 2025. gada 31. jūlijam⁽⁶⁸⁾, maksājumu pieteikumus Komisijai iesniegt vairs nevar, visi nepieciešamie atskaitījumi (neraugoties uz to, ka tie var attiekties uz izdevumiem, kas deklarēti iepriekšējos grāmatvedības gados) jāveic pārskatos par pēdējo grāmatvedības gadu un jāziņo saskaņā ar pārskatu paraugu, proti, 1., 2. un 8. papildinājumu.

Tas neattiecas uz atgūstamajām summām, neatgūstamajām summām vai šo vadlīniju 8. un 9. sadaļā minētajām summām, kuru gadījumā dalībvalsts nolēmusi ietvert skartos izdevumus pārskatos.

Ja saskaņā ar KNR 137. panta 2. punktu⁽⁶⁹⁾ dalībvalsts nolēmj no pārskatiem par pēdējo grāmatvedības gadu izslēgt izdevumus sakarā ar notiekošu novērtējumu par attiecīgo izdevumu likumību un pareizību un ja pēc tam tiek konstatēts, ka šādi izdevumi ir likumīgi un pareizi, tos nevar deklarēt atkārtoti, jo nebūs turpmāku pieteikumu par starpposma maksājumu, kuros tos iekļaut.

10.2. Atgūstamās summas un neatgūstamās summas

Pārskatos par pēdējo grāmatvedības gadu dalībvalstis var ziņot atgūstamās summas un neatgūstamās summas, kuras attiecas uz izdevumiem, kas deklarēti ne tikai iepriekšējos grāmatvedības gados, bet arī pēdējā grāmatvedības gadā⁽⁷⁰⁾. Dalībvalstis pārskatos par pēdējo grāmatvedības gadu var ziņot arī summas, kuras par atgūstamām summām vai neatgūstamām summām ir kļuvušas pēc pēdējā grāmatvedības gada beigām, bet pirms slēgšanas dokumentu iesniegšanas.

Summas, kuras ir ziņotas kā atgūstamas un neatgūstamas, Komisija no galīgā atlikuma aprēķināšanas izslēgs⁽⁷¹⁾.

Komisija lēmumu par to, vai ziņotās summas atmaksāt no ES budžeta, pieņems, pamatojoties uz atgūšanas procesa iznākumu un/vai Komisijas novērtējumu par neatgūstamām summām, saskaņā ar Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2016/568 noteikto procedūru⁽⁷²⁾. Summas pārskatu 3. un 5. papildinājumā, kuras saistītas ar izdevumiem, kas deklarēti pēdējā grāmatvedības gadā, vajadzētu iekļaut arī pārskatu 1. papildinājumā, lai sniegtu iespēju tos nākotnē atmaksāt no ES budžeta, atkarībā no šādu procedūru vai novērtējumu iznākuma.

Dalībvalstij par notiekošā atgūšanas procesa iznākumu pēc iespējas ātrāk jāinformē Komisija.

Ja dalībvalsts secina, ka neatgūstamās summas ir jāsedz no ES budžeta, tai būtu jāiesniedz Komisijai pieprasījums apstiprināt šādu secinājumu, izmantojot veidlapu, kas iekļauta Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2016/568 pielikumā. To, vai neatgūstamās summas ir jāsedz no ES budžeta, Komisija noteiks saskaņā ar Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2016/568 3. pantā noteiktajiem noteikumiem. Tas attiecas uz neatgūstamām summām, kuras ziņotas programmas pārskatu 5. papildinājumā ("neatgūstamās summas"), kas ietverts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 1011/2014 VII pielikumā, un arī summām, kuras ziņotas minētā pielikuma 3. papildinājumā ("atgūstamās summas") kā atgūstamās summas, kuras var kļūt par neatgūstamām summām pēc tam, kad būs iesniegti pārskati par pēdējo grāmatvedības gadu.

⁽⁶⁸⁾ 135. panta 6. punkts KNR, kurā grozījumi izdarīti ar STEP regulu.

⁽⁶⁹⁾ Piemēro IPA II saskaņā ar IPA II īstenošanas regulas 46. panta 5. punktu.

⁽⁷⁰⁾ Lai attiecībā uz tādām atgūstamām summām, kuras ir saistītas ar plānošanas perioda pēdējo grāmatvedības gadu, ļautu dalībvalstīm izmantot KNR paredzēto iespēju atgūstamās summas slēgšanas brīdī vai pēc slēgšanas deklarēt kā neatgūstamas.

⁽⁷¹⁾ Tādējādi pozitīva galīgā atlikuma gadījumos maksājāmā vai dzēšamā summa tiks samazināta vai gadījumos, kuros galīgais atlikums ir atgūstama summa, atgūstamā summa tiks palielināta.

⁽⁷²⁾ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2016/568 (2016. gada 29. janvāris), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1303/2013 attiecībā uz nosacījumiem un procedūram, kas jāpiemēro, lai noteiktu, vai dalībvalstīm ir jāatbildzina neatgūstamās summas attiecībā uz Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu (OV L 97, 13.4.2016., 1. lpp.). Pamatojoties uz KNR 122. panta 2. punktu, Regulu (ES) 2016/568 piemēro IPA II saskaņā ar IPA II īstenošanas regulas 46. panta 6. punktu.

10.3. Pārkaņpumu risks, kura dēļ programmas iestādes veic papildu verifikāciju attiecībā uz izdevumiem, kuri Komisijai jau deklarēti

Ja ir konstatēts pārkaņpumu risks, kura dēļ programmas iestādes veic papildu verifikāciju attiecībā uz izdevumiem, kuri Komisijai jau deklarēti, valstu iestādēm ir jāievēro šādi termiņi:

- tādu izdevumu gadījumā, kas atskaitīti no tāda grāmatvedības gada pārskatiem, kas ir pirms pēdējā grāmatvedības gada, saskaņā ar KNR 137. panta 2. punktu, papildu verifikācija jāpabeidz tā, lai izdevumus varētu deklarēt ne vēlāk kā galīgajā pieteikumā attiecībā uz starpposma maksājumu par pēdējo grāmatvedības gadu, kuram iesniegšanas termiņš ir 2025. gada 31. jūlijs ⁽⁷³⁾;
- tāda pārkaņpumu riska gadījumā, kura dēļ veic tādu izdevumu papildu verifikāciju, kas deklarēti pēdējā grāmatvedības gadā, lēmums par to likumību un pareizību un līdz ar to lēmums par to, vai šos izdevumus pārskatos par pēdējo grāmatvedības gadu saglabāt vai atskaitīt, būtu jāpieņem pārskatu iesniegšanas brīdī, kam termiņš ir 2026. gada 15. februārī ⁽⁷⁴⁾.

10.4. Pēc slēgšanas atgūtās summas

Ja dalībvalsts pārkaņpumus attiecībā uz pārskatos iekļautajiem izdevumiem konstatē pēc slēgšanas, summas, kas ir atgūtas pēc slēgšanas, ir jāatmaksā Savienības budžetā. Visas kļūdainās summas var aizstāt, izmantojot virsrezervētos izdevumus (ja tādi ir).

11. SLĒGŠANAS DOKUMENTU IESNIEGŠANA

11.1. Slēgšanas dokumentu iesniegšanas termiņš

Slēgšanas dokumenti jāiesniedz līdz 2026. gada 15. februārim ⁽⁷⁵⁾ (izņemot EJZF pēdējo gada īstenošanas ziņojumu, kas jāiesniedz līdz 2024. gada 31. maijam ⁽⁷⁶⁾). Dalībvalstis tiek mudinātas iesniegt slēgšanas dokumentus, tiklīdz tās ir veikušas nepieciešamās darbības.

Saskaņā ar KNR 138. panta pirmo daļu dalībvalstis var iesniegt slēgšanas dokumentus līdz 2025. gada 15. februārim (vai līdz 2025. gada 1. martam, ja Komisija termiņu ir pagarinājusi). Dalībvalstīm, kas izvēlas iesniegt slēgšanas dokumentus līdz 2026. gada 15. februārim, saskaņā ar KNR 138. panta otro daļu 2025. gadā apliecinājumu pakete nav jāiesniedz (proti, apliecinājumu pakete par pēdējo grāmatvedības gadu ir jāiesniedz vienu reizi) ⁽⁷⁷⁾. Tomēr gadījumos, kad galīgais starpposma maksājuma pieteikums par pēdējo grāmatvedības gadu ir iesniegts tikai līdz 2025. gada 31. jūlijam, revīzijas darbā ir ieteicams izmantot vairākas izlases.

Ja kāds no slēgšanas dokumentiem Komisijai nebūs iesniegts līdz 2026. gada 15. februārim, tad to saistību daļu, kas 2023. gada 31. decembrī vēl nebūs bijusi izpildīta, Komisija automātiski atceļ ⁽⁷⁸⁾. Šādos gadījumos programmas slēgšanu veiks, balstoties uz pieejamo informāciju.

Slēgšanas dokumentu neiesniegšana var liecināt, ka programmas pārvaldības un kontroles sistēmā ir būtiskas nepilnības, kuras pakļauj riskam ES ieguldījumu, kas programmai jau izmaksāts. Šādā gadījumā Komisija var pieņemt lēmumu piemērot finanšu korekciju.

⁽⁷³⁾ 135. panta 6. punkts KNR, kurā grozījumi izdarīti ar STEP regulu.

⁽⁷⁴⁾ 138. pants KNR, kurā grozījumi izdarīti ar STEP regulu.

⁽⁷⁵⁾ 138. pants KNR, kurā grozījumi izdarīti ar STEP regulu, un KNR 141. panta 1. punkts un Finanšu regulas 63. panta 5. punkts. KNR noteikumus piemēro IPA II saskaņā ar IPA II īstenošanas regulas 46. panta 5. punktu.

⁽⁷⁶⁾ 114. panta 1. punkts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 508/2014 (2014. gada 15. maijs) par Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un ar ko atceļ Padomes Regulas (EK) Nr. 2328/2003, (EK) Nr. 861/2006, (EK) Nr. 1198/2006 un (EK) Nr. 791/2007 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1255/2011 (OV L 149, 20.5.2014., 1. lpp.). Tomēr vēlāk slēgšanas posmā var iesniegt atjauninājumus.

⁽⁷⁷⁾ STEP regulā noteikts, ka slēgšanas dokumentu iesniegšanas termiņš ir 2026. gada 15. februāris, – pēdējo grāmatvedības gadu tas nemainīja.

⁽⁷⁸⁾ KNR 136. panta 2. punkts; piemēro IPA II saskaņā ar IPA II īstenošanas regulas 46. panta 4. punktu.

11.2. Izmaiņu veikšana slēgšanas dokumentos pēc to iesniegšanas termiņa

Dalībvalstis nedrīkst izdarīt izmaiņas slēgšanas dokumentos pēc to iesniegšanas termiņa, izņemot gadījumus, kad Komisijas pieprasa veikt izmaiņas, vai pārrakstīšanās kļūdu gadījumus.

11.3. Dokumentu pieejamība

Saskaņā ar KNR 140. panta 1. punktu ⁽⁷⁹⁾ glabāšanas periodu, kurā nodrošina dokumentu pieejamību, var pārtraukt tiesvedības gadījumā vai pēc pienācīgi pamatota Komisijas pieprasījuma.

Ja dalībvalsts ir izvēlējies darbību īstenot pakāpeniski divu plānošanas periodu laikā (atbilstoši šo vadlīniju 6. sadaļai), Komisija saskaņā ar KNR 140. panta 1. punkta ceturto daļu pieprasīs glabāšanas periodu šādas darbības pirmajam posmam pārtraukt, līdz sāksies glabāšanas periods darbības otrajam posmam.

Ja dalībvalsts izvēlējies izmantot Komisijas piešķirto papildu laiku, kas vajadzīgs, lai fiziski pabeigtu vai pilnībā īstenotu nefunkcionējošo darbību un nodrošinātu, ka tā veicina relevanto prioritāšu mērķu sasniegšanu (saskaņā ar šo vadlīniju 7. sadaļu), Komisija saskaņā ar 140. panta 1. punkta ceturto daļu pieprasīs glabāšanas periodu šādai darbībai pārtraukt, līdz Komisija būs saņēmusi paziņojumu, ka darbība ir funkcionējoša, t. i., tā ir fiziski pabeigta vai pilnībā īstenota un tā veicina relevanto prioritāšu mērķu sasniegšanu.

Pārtraukšanu pamato fakts, ka Komisija vai Eiropas Revīzijas palāta kopējo visas darbības (abu posmu) attiecināmību un funkcionēšanu var verificēt tikai pēc darbības pabeigšanas.

12. SLĒGŠANAS DOKUMENTU SATURS

12.1. Nobeiguma īstenošanas ziņojums

ERAF, ESF un Kohēzijas fonda atbalstītām programmām nobeiguma īstenošanas ziņojumā jāietver informācija, kas aprakstīta KNR 50. panta 2. un 5. punktā (mērķiem "Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai" un "Eiropas teritoriālā sadarbība", un IPA II programmām) ⁽⁸⁰⁾ un KNR 111. panta 3. punktā (mērķim "Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai") ⁽⁸¹⁾.

Nobeiguma īstenošanas ziņojuma struktūra ir izklāstīta Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2015/207 ⁽⁸²⁾ V pielikumā (mērķis "Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai") un X pielikumā (mērķis "Eiropas teritoriālā sadarbība").

Saskaņā ar KNR 92.b panta 7. punkta trešo daļu ⁽⁸³⁾ dalībvalstīm nobeiguma īstenošanas ziņojumā ir jāziņo par: i) no REACT-EU resursiem piešķirtā papildu sākotnējā priekšfinansējuma izlietojumu migrācijas problēmu risināšanai, ar kurām tās saskārušās Krievijas Federācijas militārās agresijas rezultātā, un ii) par šā papildu sākotnējā priekšfinansējuma ieguldījumu ekonomikas atveseļošanā.

Dalībvalstīm nobeiguma īstenošanas ziņojumā jāziņo arī par to, vai ir izpildīts KNR 98. panta 4. punkta ceturtajā daļā ⁽⁸⁴⁾ paredzētais nosacījums. Saskaņā ar šo nosacījumu gadījumos, kad programmā ir īpašs prioritārais virziens tādu darbību finansēšanai, ar kurām risina migrācijas problēmas, ko izraisījusi Krievijas Federācijas militārā agresija, izmantojot KNR 98. panta 4. punkta pirmajā un otrajā daļā paredzēto elastību, vismaz 30 % no minētā prioritārā virziena finanšu piešķiruma jāpiešķir darbībām, kuru saņēmēji ir vietējās iestādes un pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kas darbojas vietējās kopienās. Ja šis nosacījums nav izpildīts, Komisijas atlīdzinājums par attiecīgo prioritāro virzienu proporcionāli jāsamazina, lai nodrošinātu, ka šis nosacījums tiek ievērots, aprēķinot slēguma bilances maksājumu, kas jāizmaksā programmai.

⁽⁷⁹⁾ Piemēro IPA II saskaņā ar IPA II īstenošanas regulas 46. panta 5. punktu.

⁽⁸⁰⁾ Piemēro IPA II saskaņā ar IPA II īstenošanas regulas 42. pantu.

⁽⁸¹⁾ ETS regulas 14. pantu piemēro arī IPA II saskaņā ar IPA II īstenošanas regulas 42. panta 1. punktu.

⁽⁸²⁾ Piemēro IPA II saskaņā ar IPA II īstenošanas regulas 42. panta 1. punktu.

⁽⁸³⁾ Grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/613 (2022. gada 12. aprīlis), ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1303/2013 un (ES) Nr. 223/2014 attiecībā uz lielāku priekšfinansējumu no REACT-EU resursiem un vienības izmaksu noteikšanu (OV L 115, 13.4.2022., 38. lpp.).

⁽⁸⁴⁾ Grozījumi izdarīti ar FAST CARE regulu. KNR 98. pants attiecas tikai uz mērķi "Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai".

Nobeiguma īstenošanas ziņojumā jāietver arī šāda informācija:

- visu pakāpeniski īstenoto darbību saraksts ar pirmā posma attiecināmo izdevumu summu, kuri deklarēti Komisijai 2014.–2020. gada plānošanas periodā saskaņā ar šo vadlīniju 6. sadaļu (minētajam sarakstam jāizmanto šo vadlīniju I pielikumā ietvertā veidne);
- visu nefunkcionējošo darbību saraksts saskaņā ar šo vadlīniju 7. sadaļu (minētajam sarakstam būtu jāizmanto šo vadlīniju II pielikumā ietvertā veidne);
- visu tādu darbību saraksts, kuras ietekmē notiekoša nacionāla līmeņa izmeklēšana vai kuras ir apturētas ar tiesvedību vai administratīvu pārsūdzību, kam ir apturošs efekts, saskaņā ar šo vadlīniju 8. sadaļu (minētajam sarakstam būtu jāizmanto šo vadlīniju III pielikumā ietvertā veidne).

EJZF atbalstītajām programmām nobeiguma īstenošanas ziņojums nav nepieciešams. Tā vietā ir jāiesniedz pēdējais gada īstenošanas ziņojums (kurā attiecīgā gadījumā būtu jāiekļauj šo vadlīniju I, II un III pielikuma tabulas), un tajā jāiekļauj informācija, kas aprakstīta KNR 50. panta 2. punktā un Regulas (ES) Nr. 508/2014 114. pantā. Šāda gada īstenošanas ziņojuma struktūra ir izklāstīta Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 1362/2014 pielikumā.

12.1.1. Ziņošana par lieliem projektiem ⁽⁸⁵⁾

Ja dalībvalsts nobeiguma īstenošanas ziņojumā iekļauj lielu projektu (Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2015/207 V pielikuma 12. tabula), tas nozīmē, ka lielais projekts ir fiziski pabeigts vai pilnībā īstenots un veicina relevanto prioritāšu mērķu sasniegšanu. Par nefunkcionējošiem vai pakāpeniski īstenotiem lieliem projektiem jāziņo saskaņā ar šo vadlīniju 6. un 7. sadaļu.

12. tabulas slejā "Novērojumi" dalībvalstīm būtu jānorāda, vai lielais projekts ir īstenots saskaņā ar dokumentiem, kuri Komisijai iesniegti vai paziņoti saskaņā ar KNR 102. vai 103. pantu un uz kuriem balstīts Komisijas lēmums par projekta finansiālā ieguldījuma apstiprināšanu, lēmuma vai klusējot dotas piekrišanas formā. Dalībvalstīm būtu jāapraksta un jāpaskaidro atšķirības lielā projekta īstenošanā salīdzinājumā ar iepriekš minētajā dokumentācijā norādīto informāciju.

Komisija novērtēs īstenotā lielā projekta atbilstību iesniegtajai vai paziņotajai dokumentācijai (un attiecīgā gadījumā – Komisijas lēmumam, ar ko tika apstiprināts finansiālais ieguldījums). Tādējādi Komisija ņems vērā iemeslus un sekas, kas saistīti ar īstenotā lielā projektu neatbilstību dokumentācijai, uz kuru balstīts Komisijas apstiprinājums, un tā var nolemt piemērot finanšu korekciju.

12.1.2. Akceptēšana un termiņi

Komisija pārbaudīs nobeiguma īstenošanas ziņojumu un piecu mēnešu laikā no tā saņemšanas datuma nosūtīs dalībvalstij apsvērumus ⁽⁸⁶⁾. Ja Komisija minētajos termiņos apsvērumus nebūs sniegusi, ziņojumu uzskatīs par akceptētu.

Dalībvalstīm būs divi mēneši, lai atbildētu uz Komisijas apsvērumiem par nobeiguma īstenošanas ziņojumu. Komisija pēc dalībvalsts pieprasījuma šo termiņu var pagarināt par diviem mēnešiem. Nobeiguma īstenošanas ziņojums tiks akceptēts, ja Komisijai nebūs apsvērumu vai uz visiem Komisijas apsvērumiem būs sniegta apmierinoša atbilde.

⁽⁸⁵⁾ EJZF atbalstītajām programmām lieli projekti nav relevanti. Ar ETS un IPA II programmām lieli projekti nav tikuši atbalstīti.

⁽⁸⁶⁾ KNR 50. panta 7. punkts; piemēro IPA II saskaņā ar IPA II īstenošanas regulas 42. panta 1. punktu, kurā savukārt sniegta atsauce uz KNR 50. pantu.

12.2. Pārskati

Pārskatos par pēdējo grāmatvedības gadu, tāpat kā par jebkuru citu grāmatvedības gadu, jāiekļauj informācija, kas aprakstīta KNR 137. panta 1. punktā. Pārskatu struktūra ir izklāstīta Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 1011/2014 VII pielikumā. Tie jā sagatavo, ņemot vērā īpašās prasības attiecībā uz pēdējo grāmatvedības gadu (sk. šo vadlīniju 10. sadaļu).

12.2.1. Pārbaude un akceptēšana

Pārskatus par pēdējo grāmatvedības gadu pārbauda un akceptē pēc tiem pašiem noteikumiem, kuri noteikti jebkuru citu grāmatvedības gadu pārskatu pārbaudes un akceptēšanas vajadzībām.

Komisija piemēros pārskatu par pēdējo grāmatvedības gadu pārbaudes un akceptēšanas procedūras un līdz 2026. gada 31. maijam informēs dalībvalsti, vai tā akceptē, ka pārskati ir pilnīgi, pareizi un patiesi ⁽⁸⁷⁾.

Ja dalībvalsts saskaņā ar KNR 138. panta pirmo daļu pārskatus par pēdējo grāmatvedības gadu vēlas iesniegt līdz 2025. gada 15. februārim (vai līdz 2025. gada 1. martam, ja Komisija termiņu ir pagarinājusi), Komisija piemēros minēto pārskatu pārbaudes un akceptēšanas procedūras un līdz 2025. gada 31. maijam informēs dalībvalsti.

12.3. Pārvaldības deklarācija un gada kopsavilkums

Pēdējā grāmatvedības gada (tāpat kā citu grāmatvedības gadu) pārvaldības deklarācijas struktūra ir noteikta Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2015/207 VI pielikumā ⁽⁸⁸⁾.

12.4. Revīzijas atzinums un kontroles ziņojums

Pēdējā grāmatvedības gada (tāpat kā citu grāmatvedības gadu) revīzijas atzinuma struktūra ir noteikta Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2015/207 VIII pielikumā ⁽⁸⁹⁾.

Pēdējā grāmatvedības gada (tāpat kā citu grāmatvedības gadu) kontroles ziņojuma struktūra ir noteikta Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2015/207 IX pielikumā ⁽⁹⁰⁾.

Ja kopīga pārvaldības un kontroles sistēma attiecas vairāk nekā uz vienu programmu, dalībvalsts var izvēlēties nepieciešamo informāciju sniegt vienā kontroles ziņojumā, kas aptver visas attiecīgās programmas.

Kontroles ziņojumā par pēdējo grāmatvedības gadu būtu jāiekļauj arī šāda informācija:

- informācija par nenovērstiem trūkumiem, kas konstatēti Komisijas dienestu vai Eiropas Revīzijas palātas veiktajās revīzijās; šo informāciju sniedz kontroles ziņojuma 8. sadaļā "Cita informācija";
- apliecinājums par finanšu instrumentu izdevumu likumību un pareizību (KNR 41. un 42. pants);
- apliecinājums par rādītāju datu ticamību;
- apliecinājums, ka atbalsta saņēmējiem izmaksātā publisko izdevumu summa ir vismaz vienāda ar fondu un EJZF ieguldījumu, ko Komisija samaksājusi dalībvalstij (KNR 129. pants ⁽⁹¹⁾).

⁽⁸⁷⁾ KNR 139. pants; piemēro IPA II saskaņā ar IPA II īstenošanas regulas 46. panta 5. punktu.

⁽⁸⁸⁾ Pamatojoties uz KNR 125. panta 4. punktu, VI pielikumu piemēro IPA II saskaņā ar IPA II īstenošanas regulas 37. panta 1. punktu.

⁽⁸⁹⁾ Pamatojoties uz KNR 127. panta 5. punktu, VIII pielikumu piemēro IPA II saskaņā ar IPA II īstenošanas regulas 37. panta 3. punktu.

⁽⁹⁰⁾ Pamatojoties uz KNR 127. panta 5. punktu, IX pielikumu piemēro IPA II saskaņā ar IPA II īstenošanas regulas 37. panta 3. punktu.

⁽⁹¹⁾ Piemēro IPA II saskaņā ar IPA II īstenošanas regulas 46. panta 2. punktu.

12.4.1. Finanšu instrumenti ⁽⁹²⁾

Finanšu instrumentu gadījumā programmas revīzijas iestādēm jāgūst pārliecība, ka slēgšanas brīdī deklarētās galīgās summas ir attiecināmas. Šī informācija jāsniedz kontroles ziņojuma 9. sadaļā "Vispārējais garantētais ticamības līmenis" un, ja nepieciešams, citās ziņojuma sadaļās (4. sadaļā "Sistēmas revīzijas" un 5. sadaļā "Darbību revīzijas").

Tādu finanšu instrumentu gadījumā, uz kuriem attiecas pakāpeniski starpposma maksājumu pieteikumi (avansa maksājumu daļas) ⁽⁹³⁾, iepriekšējās darbību revīzijās var nebūt revidēta tādu izdevumu attiecināmība, kas saistīti ar pēdējo daļu, kā arī līdz 15 % no summām, kas iekļautas iepriekšējās daļās. Programmas revīzijas iestādēm pārliecība par šo izdevumu likumību un pareizību jāgūst pirms pārskatu iesniegšanas par pēdējo grāmatvedības gadu. Tomēr nav nepieciešams, lai galasaņēmējs līdz slēgšanas dokumentu iesniegšanai jau būtu pabeidzis īstenot investīcijas, kas tiek atbalstītas ar finanšu instrumentu. Par to, kā programmas revīzijas iestādes ir guvušas šo pārliecību, tās ziņo kontroles ziņojumā par pēdējo grāmatvedības gadu, kurā tās arī apstiprina Komisijai finanšu instrumentu kopējo izdevumu attiecināmību saskaņā ar KNR 42. pantu.

Attiecībā uz finanšu instrumentiem slēgšanas brīdī programmas revīzijas iestādei ir ieteicams aptvert atlikušo attiecināmo izdevumu datu kopu, kuri netika revidēti iepriekšējo darbību revīziju ietvaros, attiecīgā gadījumā izmantojot izlases metodes (nejauša atlase). Ja programmu īsteno, izmantojot lielu skaitu finanšu instrumentu, nav nepieciešams slēgšanas brīdī veikt visu finanšu instrumentu revīziju, taču nevienu finanšu instrumentu nevajadzētu izslēgt no nejaušas atlases (jāņem vērā, ka daļa finanšu instrumentu var tikt atlasīta, pamatojoties uz riska novērtējumu). Turklāt programmas revīzijas iestādes var pieņemt lēmumu atlasītos finanšu instrumentus revīzijas vajadzībām grupēt, ņemot vērā, ka iegūtie rezultāti attieksies uz visiem finanšu instrumentiem konkrētajā grupā.

Programmas revīzijas iestādēm jārevidē atlasīto finanšu instrumentu investīciju un pārvaldības izmaksu un maksu statistiskā izlase, un tās var uzskatīt šādus izdevumus par papildu izlases periodu, lai izmantotu iepriekš veikto revīziju rezultātus ⁽⁹⁴⁾.

12.4.2. Datu ticamība

Programmas revīzijas iestādēm kontroles ziņojumā par pēdējo grāmatvedības gadu būtu jāizdara secinājumi par rādītāju datu ticamību, tajā skaitā secinājums par 6. pamatprasību "Uzticama sistēma to datu vākšanai, reģistrēšanai un glabāšanai, kuri nepieciešami uzraudzības, novērtēšanas, finanšu vadības, pārbažu un revīziju vajadzībām, tostarp sasaiste ar elektronisko datu apmaiņas sistēmām ar atbalsta saņēmējiem", kas noteikta Komisijas Deleģētās regulas (ES) Nr. 480/2014 IV pielikuma 1. tabulā ⁽⁹⁵⁾. Minētajā 6. pamatprasības novērtējumā būtu jāiekļauj apstiprinājums, ka Komisijai paziņotie agregētie dati ir pareizi.

12.4.3. Atbalsta saņēmējiem izmaksātā publisko izdevumu summa

Sertifikācijas iestādei būtu jānodrošina, ka, veicot aprēķinus pēdējā grāmatvedības gada pārskatiem, tiek ievērots KNR 129. pants. Valsts revīzijas iestādei šis aspekts būtu jāiekļauj pārskatu par pēdējo grāmatvedības gadu revīzijā un par gūto pārliecību jāziņo noslēguma kontroles ziņojuma 6. nodaļā.

⁽⁹²⁾ Neattiecas uz ETS programmām un nav piemērojams pārrobežu sadarbības programmām saskaņā ar IPA II.

⁽⁹³⁾ KNR 41. pants.

⁽⁹⁴⁾ Attiecībā uz finanšu instrumentiem, kuri izveidoti saskaņā ar KNR 38. panta 1. punkta a) un c) apakšpunktu, un finanšu instrumentiem, kuri izveidoti saskaņā ar tā paša panta b) apakšpunktu, un kurus īsteno Eiropas Investīciju banka (EIB) vai cita starptautiska finanšu iestāde, pārvaldības izmaksas un maksas, kuras iekasē EIB/Eiropas Investīciju fonds (EIF) vai cita starptautiska finanšu iestāde, revidē EIB/EIF ārējie revidenti. Turklāt EIB/EIF ārējie revidenti pārbauda visas pārvaldības izmaksas un maksas, kuras iekasē finanšu starpnieki, kurus valstu līmenī izvēlas EIF, attiecībā uz aizdevumiem un kapitāla instrumentiem.

⁽⁹⁵⁾ Pamatojoties uz KNR 144. panta 6. punktu, IX pielikumu piemēro IPA II saskaņā ar IPA II īstenošanas regulas 46. panta 6. punktu.

13. GALĪGĀ ATLIKUMA MAKSĀJUMS

Galīgais atlikums tiks izmaksāts ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc dienas, kad akceptēti pārskati par pēdējo grāmatvedības gadu, vai vienu mēnesi pēc nobeiguma īstenošanas ziņojuma akceptēšanas, atkarībā no tā, kurš datums ir vēlāks ⁽⁹⁶⁾.

Tas neskar Komisijas pilnvaras pārtraukt galīgā atlikuma maksājuma termiņu vai apturēt šādu maksājumu.

14. LIKUMĪBAS UN PAREIZĪBAS JAUTĀJUMI

Komisija pēc galīgā atlikuma maksājuma un programmas slēgšanas var izvirzīt jautājumus, kas saistīti ar pamatā esošo darījumu likumību un pareizību attiecībā uz izdevumiem akceptētos pārskatos.

Programmas slēgšana neskar Komisijas tiesības piemērot finanšu korekciju saskaņā ar KNR 85., 144. un 145. pantu ⁽⁹⁷⁾ un papildus – EJZF gadījumā – Regulas (ES) Nr. 508/2014 105. pantu.

—

⁽⁹⁶⁾ KNR 141. panta 2. punkts; piemēro IPA II saskaņā ar IPA II īstenošanas regulas 46. panta 5. punktu.

⁽⁹⁷⁾ Šos trīs noteikumus piemēro IPA II saskaņā ar IPA II īstenošanas regulas 46. panta 6. punktu.

NEFUNKCIONĒJOŠU DARBĪBU SARAKSTS

(pievieno nobeiguma īstenošanas ziņojumam ⁽¹⁾)

PROGRAMMAS NOSAUKUMS						
CCI NUMURS						
PRIORITĀTE / FONDS / REĢIONU KATEGORIJA	DARBĪBAS ATSAUCE	DARBĪBAS NOSAUKUMS	ATBALSTA SAŅĒMĒJA / GALASAŅĒMĒJA NOSAUKUMS	DARBĪBAS KOPĒJĀS IZMAKSAS (EUR)	KOPĒJIE DEKLARĒTIE IZDEVUMI (EUR)	PUBLISKAIS IEGULDĪJUMS (EUR)

⁽¹⁾ EJZF gadījumā pievieno pēdējam gada īstenošanas ziņojumam.

PIEMĒRS, KĀ PIEMĒROT ELASTĪBU UN PUBLISKO IZDEVUMU IEROBEŽOJUMU,
APRĒĶINOT VIENA FONDA PROGRAMMAS GALĪGO ATLIKUMU

2014.–2020. gada perioda slēgšana

ELASTĪBAS / IEROBEŽOJUMA PIEMĒROŠANAS PIEMĒRS SLĒGŠANAS BRĪDĪ VIENA FONDA PROGRAMMAI

Finanšu plāns								Izdevumu deklarācija (visi iepriekšējie grāmatvedības gadi)			Izdevumu deklarācija (pēdējais grāmatvedības gads)			Iepriekšējos gados samaksātās kopsummas un aprēķinātais fonda ieguldījums pēdējā gadā	Aprēķins prioritārā virziena līmenī (visi gadi, ieskaitot pēdējo gadu)		Aprēķins programmas līmenī	
Prioritāte	Attiecināmie izdevumi, kopā	ES (fonda ieguldījums)	Valsts finansējums	Valsts publiskais	Valsts privātais (*)	Publiskais / kopā	Līdzfin. likme (**)	Kopējie izdevumi	Publiskais ieguldījums	Izmaksāts visos iepriekšējos grāmatvedības gados	Kopējie izdevumi	Publiskais ieguldījums	Aprēķinātais fonda ieguldījums (1)		Elastības ierobežojums	Prioritātes līmenī saglabātā summa (2)	Prioritātes līmenī saglabātās summas un fonda ieguldījuma ierobežojums (3)	Publiskā ieguldījuma ierobežojums (4)
	A = B + (z)	B	(z) = (x) + (y)	(x)	(y)	P / T	C=B/A	D1	E1	P	D	E	F=C*D vai C*E	M=P+F	H=B+B*15%	J=min(M,H)	L=min (J kopsumma katrā reģionu kategorijā, B kopsumma katrā reģiona kategorijā)	K=min (L kopsumma programmas līmenī, kopā (E+E1))
1. prioritāte	95 000	81 000	14 000	14 000	0	P	85 %	70 000	70 000	57 610	30 000	30 000	25 579	83 189	93 150	83 189		
2. prioritāte	60 000	45 000	15 000	15 000	0	P	75 %	34 000	34 000	26 431	20 000	20 000	15 000	41 431	51 750	41 431		
3. prioritāte	61 000	52 000	9 000	9 000	0	P	85 %	44 000	44 000	38 651	20 000	20 000	17 046	55 700	59 800	55 700		
Mazāk attīstīti	216 000	178 000	38 000	38 000	0			148 000	148 000	122 692	70 000	70 000	57 628	180 320	204 700	180 320	178 000	
4. prioritāte	800	600	200	150	50	T	75 %	500	400	375	220	180	165	540	690	540		
5. prioritāte	7 000	6 000	1 000	800	200	T	86 %	6 500	5 500	5 497	3 500	2 700	3 000	8 497	6 900	6 900		
6. prioritāte	27 000	20 000	7 000	5 000	2 000	T	74 %	20 000	17 000	14 889	4 000	2 200	2 963	17 852	23 000	17 852		
Pārejas	34 800	26 600	8 200	5 950	2 250			27 000	22 900	20 761	7 720	5 080	6 128	26 889	30 590	25 292	25 292	
programma	250 800	204 600	46 200	43 950	2 250			175 000	170 900		77 720	75 080			Galīgais rezultāts fonda līmenī	203 292	245 980	
															Publiskā ieguldījuma ierobežojums fonda līmenī		203 292	

(*) Aizpilda tikai tad, ja prioritārie virzieni ir izteikti kopējās izmaksās.

(**) Pēdējā pieņemtā lēmuma līdzfinansējuma likme vai attiecīgā gadījumā 100 % līdzfinansējuma likme saskaņā ar KNR 25. a panta 1. b punktu.

(1) Summa, kas iegūta, piemērojot līdzfinansējuma likmi, kas noteikta saskaņā ar jaunāko spēkā esošo finansēšanas plānu, deklarētajiem attiecināmajiem izdevumiem.

(2) No fondiem iegūstamās maksimālās summas ierobežojums, kā noteikts Komisijas lēmumā par darbības programmas apstiprināšanu, palielināts par 15 %.

(3) No katra fonda iegūstamās maksimālās atbalsta summas ierobežojums darbības programmai, kā noteikts Komisijas lēmumā par darbības programmas apstiprināšanu.

(4) Publiskā ieguldījuma ierobežojums, kas deklarēts tikai fonda līmenī.